

Datum: 2024-06-26

Tid: 13:00-18:00

Plats: Tingshuset

Ordförande

Sverre Fredriksson (M)

Ledamöter

Robert Brandt (SD), vice ordförande

Emma Isfeldt (S)

Otto Andreasson (S)

Madeleine Söderlund (FR)

Ersättare

Stefan Waldeholt (M)

Daniel Persson (SD)

Anders Grune (MP)

Ralf Lindberg (V)

Rune Kennborn (KD)

Övriga

Ulf Krüger, Förvaltningschef

Diana Wallin, Nämndsekreterare

My Nilsson, VA-/Gatuchef

Hannes Wallberg, Ekonom

1. Upprop
2. Anmälan om jäv
3. Val av protokollsjusterare
Ärendet i korthet
Föreslagen tid för justering: torsdag 4 juli kl. 13:00.
Förslås att justera: Robert Brandt.
4. TSN:s svar på PWC:s revisionsrapport 2023 SBN
TSN2024/116 Hannes Wallberg
5. Remissvar Lokalresursplan 2025-2034 TSN
TSN2024/117 Hannes Wallberg
6. Taxa för upplåtelse av offentlig plats, Bollebygds kommun
TSN2024/46 My Nilsson
7. Tillstånd för Bollebygds avloppsreningsverk
TSN2024/6 My Nilsson
8. Äskande av investeringsmedel för ombyggnation av Bollebygds
avloppsreningsverk
TSN2024/120 My Nilsson
9. Näringslivsstrategi och näringslivspolicy för Bollebygds
kommun
TSN2024/103 Ulf Krüger
10. Fastighet informerar Ulf Krüger
11. Redovisning av delegeringsbeslut
Delegeringsbeslut
 - TSN24302 TSN2024/115-1 Hyreskontrakt för lokal på Ballebovägen 1
 - TSN24304 TSN2024/118-1 Hyresavtal satellitkontor i Göteborg
 - TSN24322 TSN2024/121-1 Påskrivet avtal Råssa
 - TSN24324 TSN2024/122-1 Påskrivna avtal Varpås jaktlag
 - TSN24326 TSN2024/123-1 Påskrivet avtal Albin och Johan Hjortsjaktlag
 - TSN24328 TSN2024/124-1 Påskrivet avtal Eriksbergs jaktlag

- TSN24330 TSN2024/125-1 Påskrivet avtal Kulla fjällastorp jaktlag
- TSN24336 TSN2024/126-1 Avtal Stationsvägen 11

12. Anmälningar för kännedom

Anmälningar

- KS2429966 KS2024/85-2 Mötesanteckningar från kommunala pensionärsrådet
- TSN24293 TSN2024/114-1 Protokoll Gryaab sammanträde 2024-04-26
- TSN24318 TSN2024/15-6 Arkivmyndighetens tillsynsprotokoll teknik- och servicenämnden
- TSN24319 TSN2024/15-7 Arkivmyndighetens tillsynsbeslut teknik- och servicenämnden
- TSN24332 TSN2024/32-7 §57 Kf Svar på motion (V) om framtida utbyte av kommunens sopkärl
- TSN24333 TSN2024/81-4 §70 Kf Begäran från teknik- och servicenämnden om investeringsmedel för ombyggnation kontorsplatser (kf fattar slutligt beslut)
- TSN24334 TSN2024/47-2 Beslut om kvartalsersättning av förpackningsavfall för Bollebygds kommun

13. Ledamöter informerar

14. Förvaltningen informerar

4. TSN:s svar på PWC:s revisionsrapport 2023 SBN TSN2024/116

Teknik- och serviceförvaltningen

Hannes Wallberg | Ekonom
0734-64 70 39 | hannes.wallberg@bollebygd.se

Svar på PWC:s revisionsrapport 2023 för samhällsbyggnadsnämnden

Förslag till beslut

Teknik- och servicenämnden godkänner underlaget och ger förvaltningen i uppdrag att skicka in nämndens svar på revisionsrapporten.

Ärendet

PWC har genomfört revision och skapat en rapport för verksamhetsåret 2023. I rapporten framgår att samhällsbyggnadsnämnden inte når alla uppsatta mål, samt att ekonomin inte varit i balans. Teknik- och serviceförvaltningen har tagit fram ett förslag till svar på revisionens rapport och en handlingsplan som tar avstamp i materialet. I förslaget framgår vilka åtgärder som har tagits och bör tas för att hamna i strukturell balans och säkerställa bättre måluppfyllnad framgent för teknik- och servicenämnden.

Ekonomiska förutsättningar

Se bilaga ”Revisionsrapport 2023 – svar” för en sammanfattning av revisionens ekonomiska granskning och förvaltningens analys och svar.

Beslutsunderlag

Bilaga: Svar revision 2023 PWC SBN

Bilaga: Åtgärdsplan 2025 TSN

Skickas till

Göran Nordh – Ordförande kommunens valda revisorer

Marie Lindblad – PWC

BOLLEBYGDS KOMMUN

Teknik- och serviceförvaltningen

Ulf Krüger

Förvaltningschef

Hannes Wallberg

Ekonom

Svar på PWC:s revisionsrapport 2023

Samhällsbyggnadsnämnden

Avsnitt 4 – Rapportering och åtgärder

Förvaltningen svarar under varje granskningsavsnitt

a) Har nämnden upprättat direktiv/ instruktion för rapportering till nämnden?	Röd	I dokumentet: Styrmodell för Bollebygds kommun, anges att nämnderna skall rapportera sina resultat till kommunfullmäktige. Denna fastställdes 2020-12-09 §161. Vi har inte kunnat verifiera att nämnden fattat beslut om hur återrapportering till nämnden ska ske.
---	-----	---

Alla nämnder har fått rätt på detta och vi har frågat revisorerna hur de gjort bedömningen. Inväntar svar.

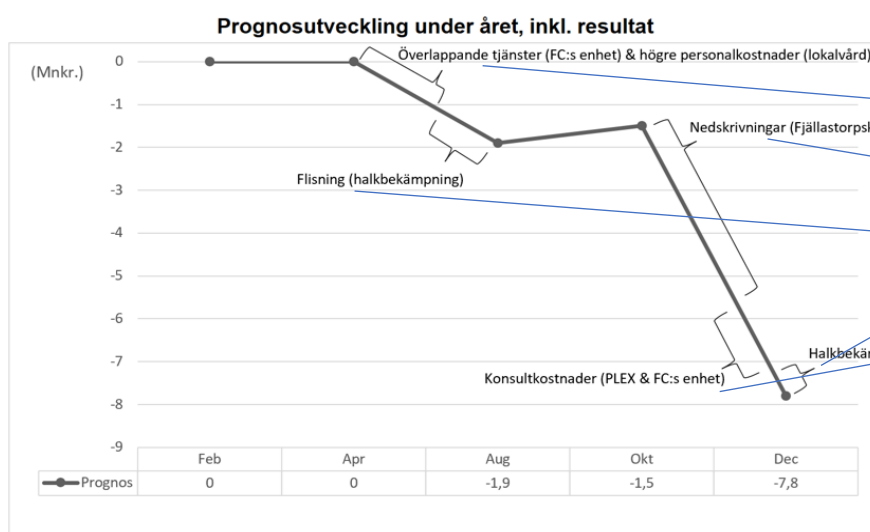
c) Vidtar nämnden tydliga åtgärder för att nå mål för verksamheten?	Gul	Delvis. I delårsrapporten per 2023-08-31 bedöms tre av fem verksamhetsmål uppnås under 2023. Två av fem mål bedöms delvis uppnås. Granskningen kan inte verifiera att några tydliga åtgärder har vidtagits. I årsredovisningen följs samtliga av nämndens verksamhetsmål upp. Tre mål bedöms som uppfyllda, ett mål som delvis uppfyllt och ett som ej uppfyllt.
---	-----	---

För detaljerade analyser av de enskilda målen se avsnitt 5.

En åtgärdsplan är framtagen av förvaltningen inför verksamhetsplan 2025 - för att säkerställa bättre indikatorer och inga målkonflikter.

d) Vidtar nämnden tydliga åtgärder för att nå mål för ekonomin?	Röd	I nämndens delårsrapport redovisas ett negativt resultat om -1,1 mnkr under perioden jan-aug 2023. Dock lämnas en helårsprognos för nämndens ekonomi för 2023 på 0 mnkr i budgetavvikelse. Nämnden behandlade delårsrapporten vid sammanträdet 2023-09-25 - §129 Enligt nämndens årsredovisning för 2023 redovisas en negativt budgetavvikelse på -7,8 mnkr för helåret. Utifrån det större negativa utfallet för helåret har nämnden inte vidtagit tillräckliga åtgärder för en ekonomi i balans.
---	-----	--

Den nybildade teknik- och servicenämnden har en ekonomi i balans, förutsatt att politiken beslutar om höjd finansiering för VA i linje med förvaltningens förslag som delades på budgetkonferens 6 maj 2024. En majoritet av de avvikelser som uppstod under 2023 är av engångskaraktär och kan betraktas som jämförelsestörande poster. För utveckling av prognosen samt specifikation av kostnadernas karaktär, se nedan:

Varav engångskostnader eller jämförelsestörande poster:

Överlappande tjänster

Nedskrivningar

Halkbekämpning

Plan- och exploateringsenheten har flyttat till kommunstyrelsen så enhetens strukturella balans berörs inte i teknik- och servicenämndens åtgärdsplan. Strukturell obalans för lokalvården är hanterad och i balans 2024.

Avsnitt 5 - Måluppfyllelse

a) När nämnden uppsatta mål för verksamheten?	Gul	I årsredovisningen följs samtliga av nämndens verksamhetsmål upp. Tre mål bedöms som uppfyllda, ett mål som delvis uppfyllt och ett som ej uppfyllt.
---	-----	--

För det ej nådda målet som avser andel närproducerat (inom rikets gränser) och ekologiska livsmedel ligger utfallet för båda tre procentenheter under målet. Målet är mycket högt ställt sett till ambitionsnivån i riket som helhet och resultatet är gott med tanke på de ekonomiska förutsättningar som rådde under verksamhetsåret. En målkonflikt uppstod eftersom budgeten inte hade hållits om målet uppnåts.

Det delvis uppfyllda målet avser attraktivitet som arbetsgivare. De indikatorer som använts innebär att målet inte kunde anses helt uppfyllt. Attraktiviteten som arbetsgivare har ökat, till exempel genom att andra branscher haft kraftiga varsel och lägre behov av personal - men eftersom de indikatorer som använts inte tar direkt hänsyn till omvärldsfaktorer bedöms målet endast som delvis uppfyllt.

b) När nämnden uppsatta mål för ekonomin?	Röd	Enligt nämndens årsredovisning för 2023 redovisas en negativt budgetavvikelse på -7,8 mnkr för helåret.
---	-----	---

Se svar ovan (4d) angående ekonomi i balans samt jämförelsestörande kostnader.

Åtgärdsplan teknik- och servicenämnden 2025

Denna handlingsplan har sin grund i PWC:s revisionsrapport 2023 och de anmärkningar som samhällsbyggnadsnämnden fått. Sammanfattningsvis har nämnden fått anmärkningar på ekonomi och måluppfyllnad.

Åtgärder ekonomi

I rapporten bedöms nämnden inte ha en ekonomi i balans. Under budgetarbetet inför 2024 har ett omfattande arbete har gjorts med de enheter som ligger under den nybildade teknik- och servicenämnden, för att säkerställa ekonomisk balans. Exempelvis har enheterna för lokalvård och måltid strukturerat om sin personal för att minska vikarieanskaffningen och volatiliteten i utfallet.

Efter budgetarbetet 2024 är det endast VA som har en ekonomi i obalans. Under budgetkonferensen lyfte förvaltningen ett förslag om stärkt finansiering om 4,7 mnkr. En långsiktig VA-kalkyl har också upprättats och används som underlag för uppräknig av VA-taxorna årligen. Under 2025 kommer förvaltningen även arbeta med att bygga om taxemodellen för att öka planerbarheten och inte bli lika sårbara vid minskad förbrukning.

I övrigt bedöms nämnden ha en ekonomi i balans. Eftersom nämnden har ett högt bokfört värde på sina anläggningar är det inte omöjligt att nedskrivningar av engångskaraktär även i fortsättningen kommer påverka resultatet. För att minska den risken på lång sikt, har förvaltningen också lyft ett förslag inför budget 2025 om tillskott av medel för att möjliggöra att ta utredningskostnader på driften.

Åtgärder målarbete

Förvaltningen har identifierat ett behov av att se över de indikatorer som används för att mäta måluppfyllnad, samt att involvera enhetscheferna i målarbetet i större utsträckning än vad som tidigare gjorts. Syftet med detta är att säkerställa en rimlig ambitionsnivå och motverka målkonflikter. Det kan i vissa fall innebära att "lågstanivån" sänks något, med bibehållen ambitionsnivå; till exempel för måltidsverksamheten.

5. Remissvar Lokalresursplan 2025-2034 TSN TSN2024/117

Teknik- och serviceförvaltningen

Hannes Wallberg | Ekonom & Lokalstrateg
0734-64 70 39 | hannes.wallberg@bollebygd.se

Teknik- och servicenämnden

Remissvar Lokalresursplan 2025–2034

Förslag till beslut

Teknik- och servicenämnden beslutar godkänna bifogat remissvar och skicka det till kommunstyrelsen.

Ärendet

Lokalresursplanen (LRP) är fundamental för att kommunens strategiska planering ska flyta på smidigt och för att säkerställa samsyn och transparens i kommunens framtidsutveckling. Dokumentet syftar till att skapa en översikt av kommunens lokalbehov samt en inriktning för det framtida fastighetsstrategiska arbetet.

Som ett led i processen har nämnderna möjlighet att yttra sig om den preliminära planen. Detta ärende är teknik- och servicenämndens möjlighet till just det.

I LRP är det främst fastigheterna på Råssa och Hembygdsvägen 5 som berör teknik- och servicenämnden.

Ekonomiska förutsättningar

Om det konstateras behov av lokaler som inte kan lösas inom det befintliga beståndet, ska detta lyftas i LRP där investeringsbehoven samlas och utgör underlag till den långsiktiga investeringsplanen.

Genom långsiktig och aktiv lokalplanering kan kommunen säkerställa att verksamheterna har nödvändiga lokalresurser vid rätt tidpunkt, på ett kostnadseffektivt sätt.

Beslutsunderlag

Bilaga remissvar LRP 2025–2034 TSN

Skickas till

Kommunstyrelsen

BOLLEBYGDS KOMMUN

Teknik- och serviceförvaltningen

Ulf Krüger

Förvaltningschef

Hannes Wallberg

Ekonom & Lokalstrateg

Teknik- och servicenämndens presidium

Hannes Wallberg | Ekonom
0734-64 70 39 | hannes.wallberg@bollebygd.se

Dnr : **TSN2024/117-3**

Kommunstyrelsen

Remissvar LRP 2025–2034 TSN

Sammanfattning av ärendet

Detta dokument är teknik- och servicenämndens yttrande om Lokalresursplan 2025–2034.

Yttrande

Lokalresursplanen lyfter i befintligt utförande teknik- och servicenämndens behov på fullgott sätt. De ändringar som föreslås i planen, som direkt berör teknik- och servicenämndens verksamhet bör genomföras snarast möjligt om finansiering säkerställs i budget 2025. Under avsnittet som avser teknik- och servicenämnden ändras formuleringar från ”förvaltningen” till ”nämnden” för att tydliggöra att nämnden har samma mål som förvaltningen gällande hanteringen av verksamhetslokalerna.

BOLLEBYGDS KOMMUN

Teknik- och servicenämndens presidium

Sverre Fredriksson
Ordförande

Ulf Krüger
Förvaltningschef

§74

KS2024/81

Lokalresursplan 2025-2034 - beslut om remiss

Beslut

Kommunstyrelsen skickar förslag på Lokalresursplan 2025-2034 på remiss till facknämnderna som ska yttra sig om förslaget senast i augusti 2024. Fokus ska särskilt ligga på nämndens egna avsnitt i planen (5.1–5.5).

Ärendet

Lokalresursplanering en grundbult för att effektivt hantera kommunens tillväxt och möta behovet av kommunal service över tid. Uppdraget omfattar en årlig samordning av verksamhetsplanering samt planering av kommunens lokalanvändning. Syftet med lokalresursplanen är att erhålla en överskådlig och samlad plan för både nuvarande och framtida lokaler, samt att få gemensam förståelse för verksamheternas kommande behov. Bollebygds kommun ska sträva efter att ha lämpliga lokaler som stödjer, utvecklar och främjar verksamheternas mål. Lokalerna som kommunen har till sitt förfogande bör vara funktionella, hälsosamma och säkra; samtidigt som hänsyn tas till finansiell påverkan. Lokalresursplanen utarbetas av lokalstrateg som får stöd av lokalgruppen - där samtliga nämnder har en representant.

Lokalresursplanen lämnas till kommunstyrelsen och kommunfullmäktige i samband med budgetarbetet för politisk hantering och beslut. Lokalresursplanen är ett strategiskt dokument och ligger till grund för kommunens långsiktiga investeringsplanering. Planen revideras årligen i samband med budgetprocessen.

Förslag till beslut

Arbetsutskottets förslag till kommunstyrelsen

Kommunstyrelsen skickar förslag på Lokalresursplan 2025-2034 på remiss till facknämnderna som ska yttra sig om förslaget senast i augusti 2024. Fokus ska särskilt ligga på nämndens egna avsnitt i planen (5.1–5.5).

Beslutsgång

Ordföranden frågar om förslag till beslut kan antas och finner att så sker.

Beslutsunderlag

- §67 KSAU Lokalresursplan 2025-2034 – beslut om remiss
- Lokalresursplan 2025-2034

Skickas till

Justerandes sign

| Utdragsbestyrkande

Socialnämnden, teknik- och servicenämnden, utbildningsnämnden, bygg- och miljönämnden

Paragrafen är justerad

Lokalresursplan 2025-2034

Bollebygds kommun

Innehållsförteckning

Inledning	2
1. Utvärdering tidigare lokalresursplan	3
2. Befolkningsprognos	4
2.1 Befolkningsprognosens roll i planeringen	5
3. Roller, ansvar och organisering	5
4. Lokalresursplan – processer	7
5. Nämnderna och deras lokalbehov	9
5.1 Utbildningsnämnden	9
5.2 Socialnämnden	12
5.3 Teknik- och servicenämnden	14
5.4 Kommunstyrelsen & Bygg- och miljönämnden	14
5.5 Kontorsplatser - övergripande	15
6. Analys samt behov av revidering	16
7. Bilagor	17
Bilaga 1 – Befolkningsprognos (trendbaserad).....	17
Bilaga 2 – Status för projekt i långsiktig investeringsplan (exkl. VA).....	22
Bilaga 3 – Processkarta för kommunalt byggande.....	23
Bilaga 4 – Återkommande svar, Workshop nytt kommunhus.....	24

Inledning

Lokalresursplanen (LRP) är fundamental för att kommunens strategiska planering ska flyta på smidigt och för att säkerställa samsyn och transparens i kommunens framtidsutveckling. Dokumentet syftar till att skapa en översikt av kommunens lokalbehov samt en inriktning för det framtida fastighetsstrategiska arbetet.

Förändringar i behovet mellan åren attribueras främst till förändringar i befolkningsprognosen. I samband med att kommunens demografiska sammansättning skiftar, förändras också behovet av lokaler. För att säkerställa ett effektivt lokalutnyttjande behöver kommunen vara flexibel, tänka långsiktigt och kunna anpassa lokaler efter verksamheternas behov. Detta kräver en väl definierad och kommunicerbar process som skapar utrymme för dialog och samarbete mellan nämnderna och förtroendevalda. -En av de största utmaningarna är att med rimliga medel, utan att försämra kvalitén, kunna ställa om, utöka eller minska lokaler i takt med att verksamheternas behov förändras.

Förstudier, lokaliseringsutredningar samt tillgång till byggbar mark och antagna detaljplaner är grundbultar för att kunna planera framåt. För att kommunen ska kunna skapa en tydlig framtidsutveckling är det viktigt att LRP kopplas till andra kommunala dokument och riktlinjer, såsom kommunstyrelsens planprioritering samt kommunens bostadsförsörjningsprogram och översiktsplan. En strategisk planering på alla nivåer är nödvändig för att möta behoven i LRP och säkerställa framdrift i projekten. Planen revideras årligen i samband med budgetprocessen för att säkerställa att den är uppdaterad.

Om det konstateras behov av lokaler som inte kan lösas inom det befintliga beståndet, ska detta lyftas i LRP där investeringsbehoven samlas och utgör underlag till den långsiktiga investeringsplanen.

Genom långsiktig och aktiv lokalplanering kan kommunen säkerställa att verksamheterna har nödvändiga lokalresurser vid rätt tidpunkt, på ett kostnadseffektivt sätt.

1. Utvärdering tidigare lokalresursplan

Efter granskning av föregående års LRP har några svagheter identifierats. Dessa har åtgärdats för att säkerställa att framtida projekt bättre matchar prognoserna och LRP blir ett renare och tydligare dokument.

Först och främst har planen kortats ner för att göra den lättare ta till sig. Planen behandlar numera främst process, behov och framtid. Avsnitt som berör bakgrund och övrig information om nämnderna har tagits bort eller komprimerats. Illustrationer och modeller har gjorts om för att ytterligare främja möjligheten att snabbt tillgodose sig information.

Ytterligare en identifierad svaghet är bristande kunskap och/eller förväntningar om plan- och byggprocessen; vilket har lett till att planering av projekt inte stämt överens med utfall och bidragit till otydlighet i rollfördelningen i tidiga skeden av projekt. För att åtgärda detta har processkartan för kommunalt byggande uppdaterats och strategiska fastighetsenheten tagit ett samlat grepp kring projektens tidiga skeden.

En annan identifierad svaghet är prioriteringslistan; eftersom en antagen plan innebär att förvaltningarna arbetar med projekten som beslutats i linje med den långsiktiga investeringsplanen, finns det inget direkt behov av att prioritera projekten emellan varandra. I vilken ordning projekten genomförs styrs främst genom politisk ambition och förväntad demografisk utveckling vilket sammanfattas i investeringsbudgeten. Därför blir dialogen mellan tjänsteperson och förtroendevald mycket viktig.

Lokalgruppen (som under lokalstrategens ansvar, till uppgift att kontinuerligt följa upp kommunens behov av verksamhetslokaler) träffas fortsatt en gång per kvartal under ansvaret av lokalstrateg för att säkerställa att planen uppdateras löpande och planen är väl förankrad inom organisationen. Utöver detta har strategiska fastighetsenheten (som består av projektledare bygg, lokalstrateg, plan- och exploateringschef samt ekonomichef) löpande uppföljning av alla projekt som ligger i planen.

Som relativt liten kommun skapar svängningar i befolkningsprognosen en volatilitet som kan påverka en väsentlig del av kommunens ekonomi; på ett enstaka år kan behov vända från akut till relativt lugnt och vice versa. Det leder till en stor utmaning i att ta kloka, genomtänkta beslut som inte skadar kommunens finansiella ställning. För att undvika ekonomiska skador till följd av dessa parametrar behöver beslut underbyggas med mångfacetterade analyser. Bollebygd är en kommun med god tillväxttakt; tillväxten är dock inte linjär utan kraftigt beroende av byggplaner och konjunktur.

Ytterligare en faktor som påverkar planeringen, men som inte är direkt länkad till den tidigare planen, som också bör tas hänsyn till är ränte- och byggkostnadsläget. Senaste årens förändringar har resulterat i att projekt över lag innebär en ökad finansiell risk för kommunen då entreprenörernas ekonomiska ställning över lag försämrats. Samtidigt innebär ett minskat byggande att kommunen får bra anbud på de byggnationer som annonseras.

2. Befolkningsprognos

De senaste åren har prognoserna stämt relativt bra när hänsyn har tagits till hur många bostäder som faktiskt byggts, däremot har byggnationen i många fall överskattats vilket i sin tur har lett till att befolkningsutfallet har blivit betydligt lägre än prognosen.

När byggnationer försenas dämpas befolkningsökningen, det påverkar framför allt tillväxten av invånare i åldrar som bildar familj och skaffar barn. Därför behöver planering av antal platser i förskola och skola göras med hänsyn till planerad byggnation, i stället för att enbart lita på den trendbaserade befolkningsprognosen. När det gäller äldreomsorgen påverkas dock det bedömda behovet inte i särskilt stor utsträckning då flyttströmmarna bland äldre är mycket lägre. I Bollebygd kommer, precis som för riket i stort, antalet personer över 80 år öka kraftigt under kommande år. Behovet av äldreomsorg kommer att förändras och om tio år förväntas Bollebygds kommun att ha cirka 300 fler invånare som är över 80 år. De befolkningsprognoser som presenteras i denna plan är trendbaserade och bygger på antaganden utifrån utfallet för de tre senaste åren i kombination med prognoser för riket i stort gällande, exempelvis barnafödandet.

Befolkningens förväntade utveckling 2024–2033

Under prognosperioden 2024–2033 prognostiseras folkmängden i Bollebygds kommun öka med 488 invånare, från 9 733 till 10 221 personer. Flyttnettot förväntas bli i genomsnitt 61 personer per år och födelsenettot -12 personer per år. **Totalt ger detta en positiv förändring om 49 personer per år.** Antalet barn som föds förväntas bli 81 per år i genomsnitt under prognosperioden medan antalet avlidna skattas till 94 personer.

2.1 Befolkningsprognosens roll i planeringen

Befolkningsprognosen är en viktig faktor i lokalplaneringen. En ökning av befolkningen innebär vanligtvis att efterfrågan på infrastruktur och tjänster ökar, medan en minskning likaså ofta leder till minskad efterfrågan och behov av anpassningar. För att säkerställa att lokalplaneringen är hållbar, effektiv och väl anpassad till behoven är det viktigt att ta hänsyn till befolkningsprognosens effekter på lång sikt samt vilka konsekvenser dessa kan ha för den lokala samhällsutvecklingen.

Genom att lägga grunden för arbetet med LRP med en pålitlig befolkningsprognos skapas förutsättningar för en väldimensionerad och hållbar lokalplanering.

3. Roller, ansvar och organisering

Kommunstyrelsen har det övergripande kommungemensamma ansvaret för att styra och samordna kommunens förvaltningar samt övergripande ansvar för kommunens strategiska lokalresursplanering. Under kommunstyrelsen ligger från och med 2024 även *Strategisk fastighet* samt *Plan- och exploatering*. Det innebär att Kommunstyrelsen tagit över såväl projektledarskapet för investeringarna som beslutas i LRP som planarbetet för att säkerställa byggbar mark.

Teknik- och servicenämnden Förvaltar kommunens fastigheter och ytor. Större åtgärder görs genom reinvesteringar men nämnden ansvarar inte för genomförandet av projekten som beslutas i LRP. Nämnden upplåter lokaler åt kommunens verksamheter och svarar för den operativa planeringen i samverkan med nyttjande verksamheter. Nämnden ansvarar även för in- och uthyrning av externa lokaler.

Alla nämnder med lokalnyttjande verksamheter ansvarar för att redovisa sina lokalbehov. Nyttjande verksamheter ska delta aktivt i kommunens lokalresursplanering, söka möjligheter att effektivisera lokalanvändningen och medverka till att utrymmen kan avvecklas eller frigöras för annan användning. Nämnderna beskriver behovet av ny- eller ombyggnation. För att lyfta ett behov ska analyser som bygger på underlag utifrån statistik och/eller befolkningsprognos finnas. Behov förmedlas genom nämndernas representanter i Lokalgruppen.

Lokalgruppen har, under lokalstrategens ansvar, till uppgift att kontinuerligt följa upp kommunens behov av verksamhetslokaler. Medlemmarna i gruppen ska löpande hålla sig informerade om respektive nämnds behov av lokaler, bland annat sett till befolkningsutveckling, samlad statistik och erfarenhet av utfall över tid. Nämnderna analyserar och beskriver behovet av verksamhetslokaler inför revidering av LRP.

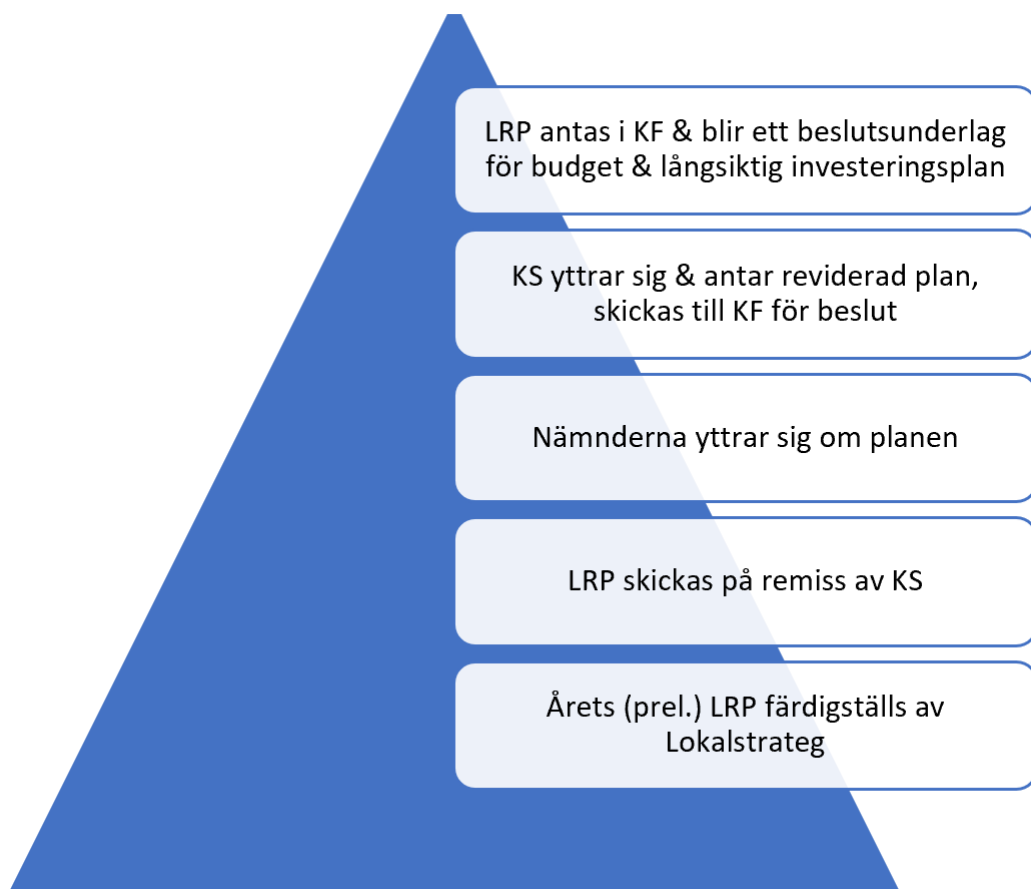
Bollebygds kommun ska genom samverkan tillhandahålla ändamålsenliga och resurseffektiva verksamhetslokaler samt upprätthålla en balans mellan lokalbehov och det tillgängliga lokalbeståndet i form av egna och inhyrda lokaler. Kommunen ska i huvudsak äga de fastigheter som långsiktigt behövs för kärnverksamheterna, under förutsättning att det är mest ekonomiskt fördelaktigt. Det kan också ha betydelse att äga om en fastighet har ett kulturhistoriskt värde, strategiskt läge eller liknande. Undantag kan göras för fastigheter där det finns särskilda skäl. Fastigheter, lokaler och andra resurser som ägs eller disponeras av Bollebygds kommun är gemensamma resurser. Vid förändringar i innehav eller användning ska kommunnyttan sättas före intresset hos enskild verksamhet. Det åligger samtliga verksamheter att bidra till en effektiv lokalanvändning och medverka till att utrymmen kan frigöras för annan användning eller avveckling. Fastigheter, lokaler och bostäder som inte behövs långsiktigt för Bollebygds kommuns verksamheter ska avvecklas, undantag kan till exempel vara om fastigheten har

ett kulturhistoriskt värde. Avveckling av fastigheter görs av verksamheten efter samråd och skriftligt godkännande från fastighetsstrategiska enheten.

Varje verksamhet inom Bollebygds kommun ansvarar för verksamheten som bedrivs i lokalen och betalar för sin lokalanvändning via internhyra. Internhyrorna är självkostnadsbaserade och utformade så att hyresgrundande kostnader kan särskiljas. Fastighetsenheten ansvarar med stöd av ekonomiavdelningen för beräkning av internhyrorna.

4. Lokalresursplan – processer

Processen nedan illustrerar framtagande av LRP:

Planen beskriver varje facknämnds behov av verksamhetslokaler ur ett tioårsperspektiv utifrån analys av statistik och befolkningsprognos.

Efter processen för antagandet av planen lämnas den över till Kommunstyrelsen för verkställighet i linje med processkartan för kommunalt byggande. Skarpa ekonomiska kalkyler görs efter beslutad lokalisering och inriktning, vilket sedan beslutas utifrån, varpå projektet inkluderas i kommunens investeringsbudget. Kostnader för utredningar i tidiga skeden (då utförandet fortfarande inte är specificerat) bör tas på driften och inte som ett investeringsprojekt.

5. Nämnderna och deras lokalbehov

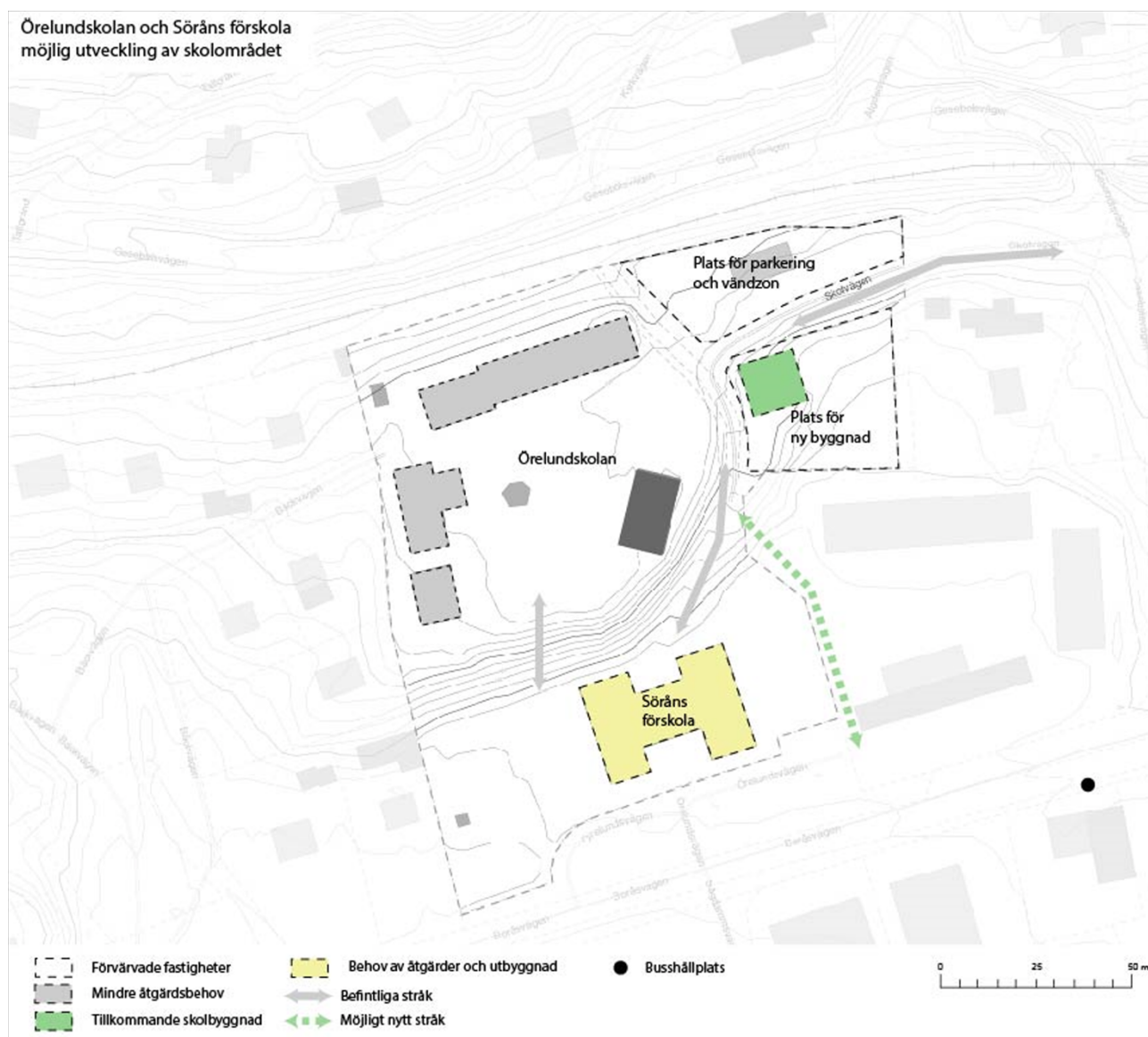
5.1 Utbildningsnämnden

I slutet av 2023 bodde det 9 733 invånare i Bollebygds kommun (varav barn i förskoleåldern (0–5 år) 666 st. och elever i grundskolan (6–15 år) 1 298 st.). I den trendbaserade befolkningsprognosen prognostiseras barnunderlaget till förskola att minska med 5 barn under perioden 2024–2033. Under samma period prognostiseras antalet barn och unga mellan 6 och 15 år minska med ca. 116 st. (se bilaga 1). Tas hänsyn till de byggplaner som finns för perioden 2026–2029 kan antalet yngre barn, främst i förskoleåldern antas öka mer än den trendbaserade prognosen indikerar. De senaste årens ekonomiska påfrestningar för hushållen, i kombination med en orolig omvärld används som förklaringar till ett lägre barnafödande och sedermera en utmaning för rikets skolor att bibehålla en kvalitativ verksamhet med ett minskat elevunderlag.

Som en konsekvens av att befolkningsprognosen för åldersgrupperna som Utbildningsnämnden bedriver sin verksamhet för har förändrats, har även lokalbehovet förändrats. Kommunen står inför en utmaning i att balansera det prognostiserade behovet med ett effektivt nyttjande av befintliga verksamhetslokaler – inte minst när det kommer till dimensionering av den nya 7-9:byggnaden på skolområdet.

Olsfors förskola, skola & bibliotek

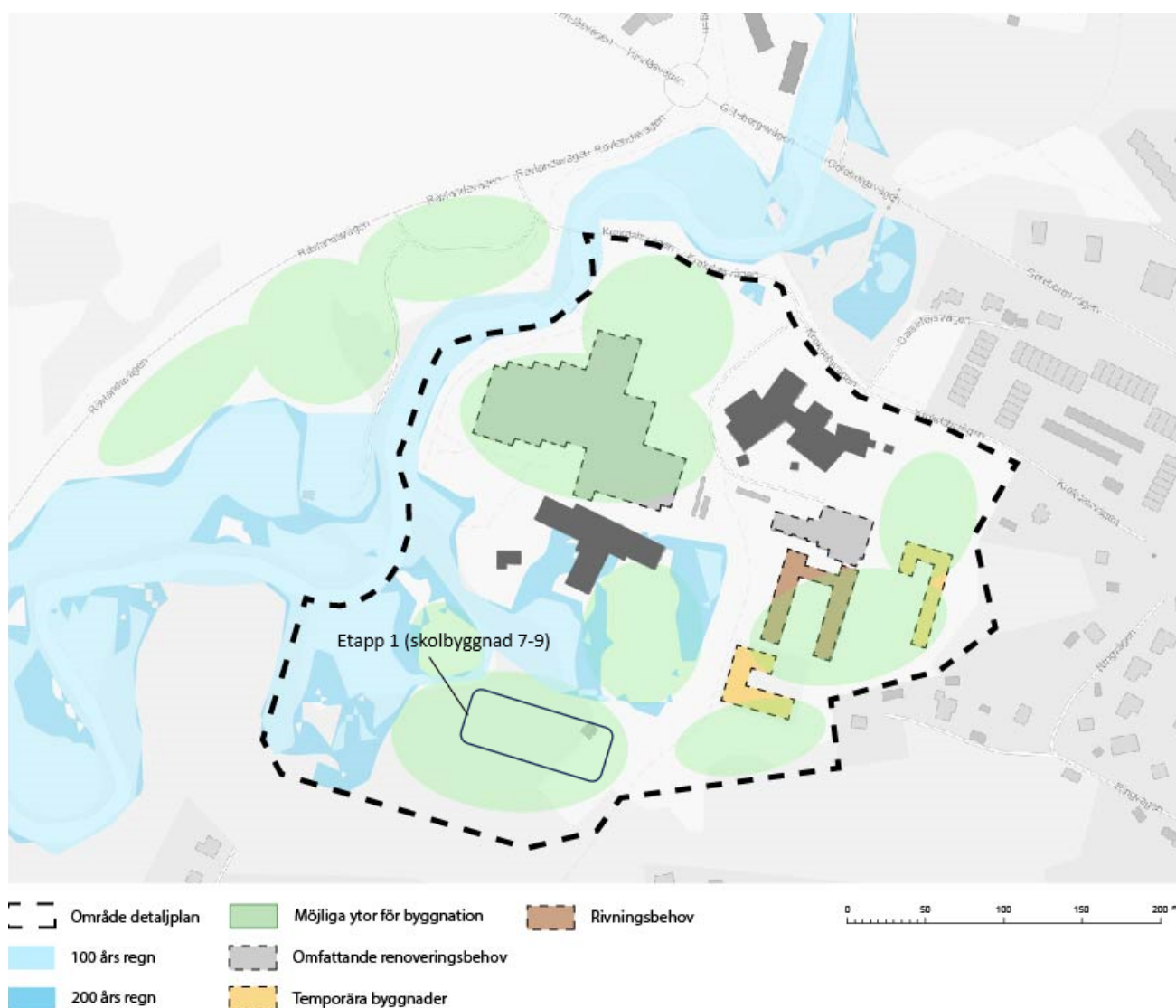
Kommunen äger två fastigheter i direkt anslutning till skolan i Olsfors. Dessa föreslås att riva och sedan bygga parkering, bibliotek och skollokaler. En utbyggnad av förskolan i Olsfors om ytterligare en ”hemvist” föreslås också; något som kan göras som ett eget, mindre projekt. Det hade inneburit att de behov som föreligger löses till cirka halva kostnaden av vad det hade kostat att bygga en förskola i linje med uppdraget som gavs 2018. Tillsammans hade lösningen inneburit en totallösning för skola/förskola och bibliotek. Alla verksamheter får bättre och mer ändamålsenliga lokaler som också är rimliga i relation till planerad byggnation och demografisk utveckling. Se bild nedan för föreslagen placering:

Centralort förskola/skola/allaktivitetshall

Kommunfullmäktige har fattat beslut i frågan gällande lokalisering och av nya skolan. Första etappen blir en ändamålsenlig 7–9:del. I samband med att eleverna i årskurs 7–9 flyttar från befintlig byggnad kan eleverna i F-3 flytta till den gamla 7–9:byggnaden som i sin tur etappvis byggs om för att passa yngre åldrar. ”Längorna” rivs och F-3-modulerna avetableras. Plan- och exploateringsenheten arbetar parallellt med planprocessen för ny förskola på Fjällastorp. Det är viktigt att både ta hänsyn till den förväntade befolkningsutvecklingen och dess påverkan på elevunderlaget när skolområdet byggs om. Genom att bygga flexibelt och möjliggöra framtida anpassningar kan vi nyttja lokalerna på ett effektivt sätt på så väl kort som lång sikt.

Arbetet med allaktivitetshallen är fortfarande i mycket tidigt skede men beslutad lokalisering är på befintligt skolområde. Se bild nedan för karta av skolområdet och status på befintliga lokaler:

5.2 Socialnämnden

Socialnämnden, till skillnad mot Utbildningsnämnden, kan med större säkerhet titta på datan i den trendbaserade befolkningsprognosen och dra konkreta slutsatser utifrån den. De medborgare som Socialnämnden bedriver sin verksamhet för är inte lika flyttbenägna och påverkas inte alls i samma utsträckning av nybyggnation av den art som planeras i kommunen. Samtidigt har svängningar i prognosen på lång sikt inte varit särskilt höga. De behov som förelåg och antogs i förra årets LRP är fortfarande aktuella.

Andelen personer som är över 80 år i Bollebygds kommun kan antas öka med cirka 50% till 2033.

Boendeformer för äldre

Idag finns ett särskilt boende i kommunen; Bollegården, med ca. 75 boendeplatser. Föregående års LRP fastslog att 32 nya platser behövs år 2032; den prognosen står sig fortfarande och Socialnämnden har i tidigare LRP pointerat att det framtida behovet av lägenheter i särskilt boende påverkas bland annat genom hur bostadsbeståndet i kommunen utvecklas som stort, samt bostadsåtgärder som ökar möjligheterna till kvarboende i det egna hemmet. En förutsättning för att en utbyggnad om 32 platser på särskilt boende ska vara tillräckligt är att någon form av trygghetsboende tillkommer. Arbetet med nytt särskilt boende är pågående och under året förväntas lämpliga lokaliseringar tas fram samt ekonomiska jämförelser göras, vilket möjliggör ett politiskt inriktningsbeslut. De 32 platser som behöver tillskapas bör inte ses som en definitiv utformning utan snarare som en lägstanivå. På längre än tio års sikt kommer behovet med stor sannolikhet öka - något som bör tas i beaktning när det beslutas hur stort boende som skall byggas.

Antal platser på särskilt boende behöver utökas i riket som stort, likaså i Bollebygd. Behovet av vård och omsorg varierar över tid och det är svårt att förutse exakt vilka insatser som behövs i framtiden, därför är en flexibel utformning att föredra vid utökningen av nya platser såväl som de befintliga. Det är inte kostnadseffektivt att bygga små boenden vilket är viktigt att ta med i beräkningarna inför utökningen av platser. Eftersom behovet av platser är så stort i hela riket är det sannolikt att kommunen kan hyra ut platser till andra kommuner vid överkapacitet av lokaler.

Lokaler för hemtjänst och hemsjukvård

Med ökad andel äldre behövs också fler medarbetare inom verksamheten. Med det följer ett större behov av personalutrymmen, förråd och kontor. Hemtjänsten har idag sina lokaler på Stationsvägen vilket fungerar på kort sikt men innebär utmaningar om personalstyrkan utökas. Detta innebär stora utmaningar då prognosen indikerar ett ökat antal individer i behov av vård i hemmet. Även hemsjukvården behöver alltså utökas i takt med en ökande andel äldre i befolkningen. De båda verksamheterna har ett nära samarbete, vilket innebär att det vore en fördel att förlägga respektive verksamhets hemvist i anslutning till varandra.

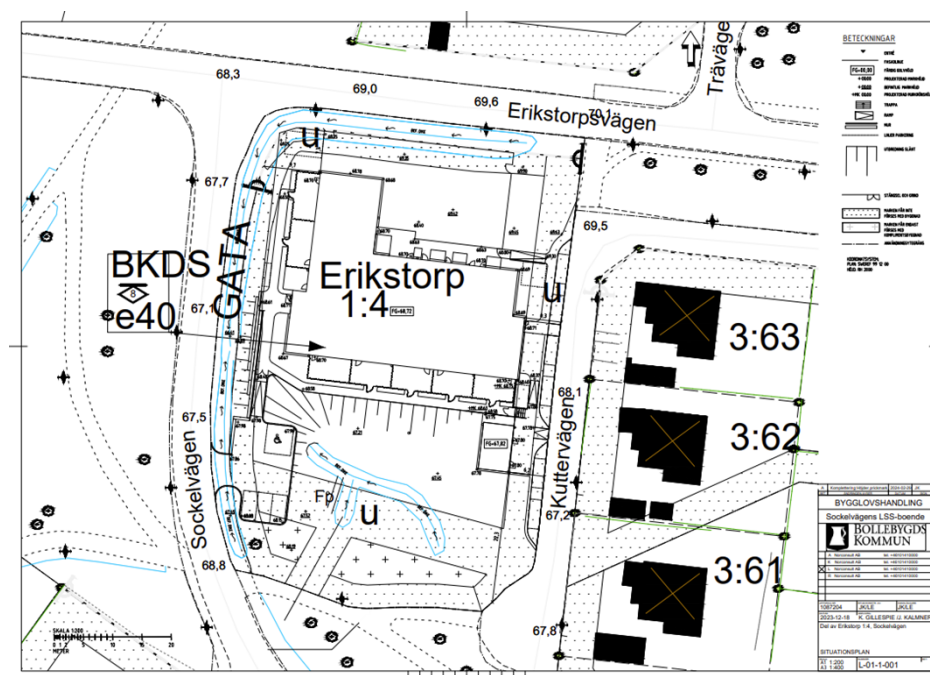
Träffpunkt för äldre lyfts också som en viktig fråga som bör tas hänsyn till när en långsiktig lösning för hemtjänstens och hemsjukvårdens lokaler planeras. Om ett trygghetsboende skulle tillskapas menar Socialnämnden att det vore önskvärt att nämnden hyr in sig i fastigheten. Det skulle kunna

möjliggöra att samlokalisera hemtjänst, hemsjukvård, träffpunkt och övrig förebyggande verksamhet.

Boende för personer med funktionsnedsättning

I kommunens verksamhet inom funktionsnedsättning finns två typer av bostäder med särskild service; gruppboende och serviceboende. Boende i bostad med särskild service beviljas enligt lag om stöd och service till vissa funktionsnedsatta (LSS) och personer som beviljas boende har det som sitt boende på obegränsad tid, vilket ofta innebär livet ut.

En **gruppboendestad** är en boendelösning för personer som har omfattande tillsyns- och omvårdnadsbehov som innebär att kontinuerlig närvaro av personal är nödvändig. Det finns idag en gruppboendestad i kommunen med sex lägenheter och gemensamma utrymmen. I LRP från tidigare år lyftes behovet av ett nytt gruppboende. Detta projekt ligger hos Kommunstyrelsen för färdigställande. Preliminär tid för färdigställande av boendet är kvartal 4, 2025. Boendet innefattar sex stycken bostäder samt gemensamma ytor och personalutrymmen. Se bild nedan för utformning:

Målgruppen förväntas öka och på sikt behövs ytterligare en gruppboendestad.

En **serviceboendestad** är en boendelösning enligt LSS för personer som har behov av stöd i sin vardag men inte i samma utsträckning som personer med behov av gruppboendestad. Serviceboende enligt LSS i Bollebygds kommun är organiserat med satellitlägenheter i centralorten där socialnämnden hyr majoriteten av Bollebo och sedan hyr ut i andrahand till de boende. I nuläget finns det 15 lägenheter och behovet av ytterligare lägenheter är stort. Ett alternativ för att tillgodose behovet hade varit att

förvaltningen tecknar avtal med en privat aktör som bygger lägenheter, men det förutsätter att ett lämpligt projekt planeras.

Ett av behoven som lyfts och prioriterats mycket högt är en lösning på IFO:s lokaler. Det har tidigare lagts fram förslag till alternativa lokaler men dessa hade kostat väldigt mycket att anpassa, samtidigt som en bättre och mer långsiktig lösning kan jobbas fram då kommunen kommer längre i andra lokalfrågor. IFO:s lokaler är en viktig del i kedjan men svår att lösa på ett effektivt sätt med det befintliga beståndet. För att verksamheten ska kunna upprätthålla sekretess och ha plats för samtal och möten görs ombyggnation under 2024 i befintligt kommunhus. Lösningen är inte optimal men behöver göras för att förbättra situationen något. Projektledare hos kommunstyrelsen driver projektet i samråd med operativa fastighetsenheten.

5.3 Teknik- och servicenämnden

Teknik- och serviceförvaltningen har idag de flesta av sina administrativa arbetsplatser på Råssa. Det finns ett underskott av kontorsarbetsplatser vilket medför att medarbetare och/eller verksamheter som har samordningsvinster splittras; till exempel har enheterna måltid och lokalvård sina kontor på Bollebygdskolan. Förvaltningen ser ett stort behov av att samlokalisera ledningsgruppen och tillskapa mötesrum genom en utbyggnad av kontorslokalerna på Råssa.

Teknik- och serviceförvaltningen förespråkar att delen av fastigheten på Hembygdsvägen 5, som idag nyttjas som krisförråd, nyttjas för återbruk och cirkulära kontorsmöbler. Den återstående delen av fastigheten, närmst järnvägen, föreslås användas som kompletterande förråd av teknik- och serviceförvaltningen. Detta hade värdesäkrat maskiner och förbättrat den tekniska livslängden samtidigt som förvaltningen då inte ser ett behov av att bygga ytterligare förråd på Råssa.

5.4 Kommunstyrelsen & Bygg- och miljönämnden

Plan- och exploateringsenheten samt Bygg- och miljöförvaltningen sitter idag i externt hyrda lokaler som sagts upp. Dessa ska frånträdas 31/12-2024. Kommunstyrelsen gav 2024-04-16 ett uppdrag till Teknik- och servicenämnden att i samråd med Lokalstrateg säkerställa att enheterna har lämpliga lokaler att flytta till. Arbetet är pågående och de alternativ som finns innebär alla en stor ekonomisk besparing. Högst sannolikt är att hyra lokaler av en extern hyresvärd under en tillfällig period, för att sedan flytta igen då etapp ett i kommunhusprojektet är färdigställt. Etapp ett kan påbörjas i närtid och ett lämpligt första steg är att tillskapa kontorsplatser på göteborgsvägen 19. Byggnation kan starta omgående efter beviljat bygglov, under förutsättning att det prioriteras i investeringsbudgeten. Genom

en sådan lösning får enheterna permanenta, ändamålsenliga lokaler som smidigt kan knyta an till en ny kommunhusbyggnad.

5.5 Kontorsplatser - övergripande

Kommunens utgångspunkt är att de medarbetare som har kontorsarbete i första hand ska erbjudas att arbeta hemifrån. Trots det råder en utmaning när det gäller tillgången till lämpliga kontorsarbetsplatser och möteslokaler. Alla nämnder i kommunen saknar ändamålsenliga kontorslokaler, inklusive mötesrum.

I februari 2024 genomförde Lokalstrateg en workshop med avsikt att kvantifiera behovet av lokaler och kartlägga önskemål om den allmänna utformningen av ett nytt kommunhus. Alla nämnder var representerade och totalt antal deltagare var 20. Sammanfattningsvis kan medarbetarna i stor utsträckning tänka sig att sitta i gemensamma landskap, så länge de sitter tillsammans med sin enhet. Vissa enheter har restriktioner som gör att de behöver egna kontor, till exempel av sekretesskäl. Bristen på mötesrum påtalades, och var också den punkt som återkom allra mest. För sammanställning av materialet, se bilaga 4.

Lokalstrateg har också genomfört en undersökning för att kvantifiera behovet av antal kontorsplatser i ett nytt kommunhus; totalt sett behöver 144 medarbetare få plats i ett nytt kommunhus. Justerat utifrån beläggningsgrad och hemarbete innebär det en beläggning om 105 personer. Om höjd också tas för nyanställningar på 10 års sikt innebär det att det behövs 113 kontorsplatser.

Ett nytt kommunhus dimensionerat för 113 kontorsplatser kan alltså inrymma samtliga förvaltningar exklusive Teknik och serviceförvaltningen. Kommunen har då möjlighet att lösa flera behov i en och samma byggnad vilket hade inneburit flera samordningsvinster.

6. Analys samt behov av revidering

Genom att analysera den tidigare LRP, hur projekten fortlöpt och hur behoven förändrats går det att dra följande slutsatser:

- Kommunen har kommit en bit på vägen med de behov som lyftes i den tidigare planen. Projekten har flutit på i snabbare takt än tidigare år.
- Rollerna i de tidiga skedena har blivit tydligare.
- Förändringar i befolkningsprognosen har påverkat delar i behoven, främst för utbildningsnämnden.
- Kommunen har svårigheter att lösa flera av de lokalbehov som finns idag utan större om-/nybyggnation. Bedömningen är dock sådan att flera av behoven kan mildras genom etappvis byggnation, till exempel tillskapandet av kontorsplatser. Den ekonomiska risken mildras också genom etappvis utbyggnad.

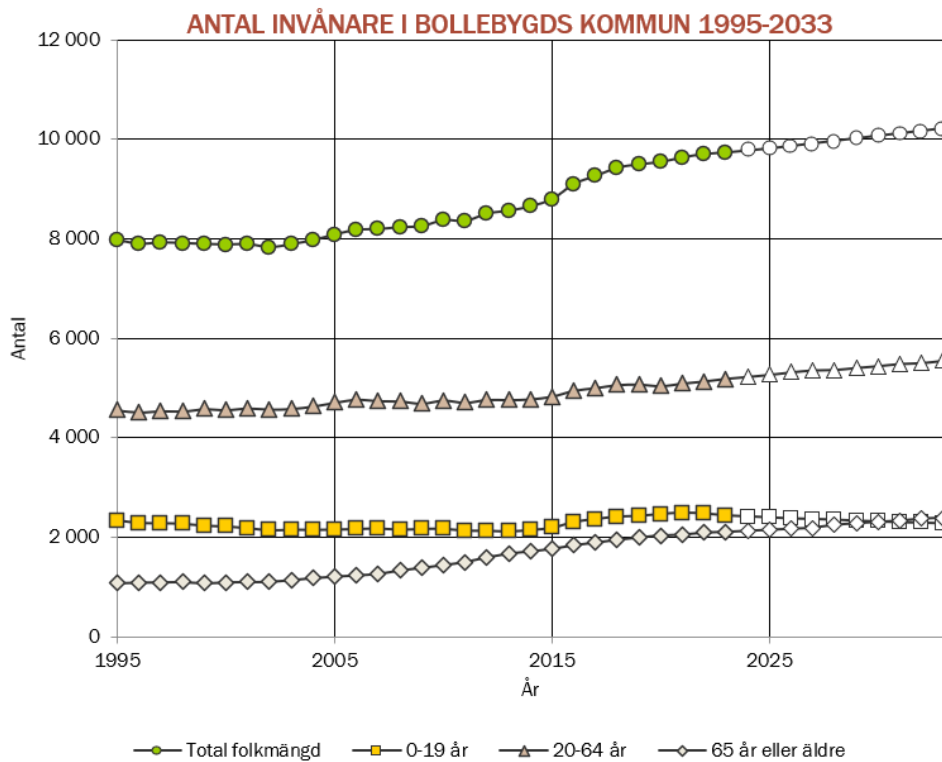
Genom att följa upp projekten och säkerställa pålitliga genomförandetider och projektbudgetar skapas förutsättningar för samspel mellan investeringsbudgeten och LRP på ett effektivt sätt. Det är ett pågående arbete som redan bidragit till bättre tydlighet. Det faktum att vissa av de tidigare presenterade behoven inte genomförts än är inte endast negativt. Med avstamp i den prognostiserade demografiska utvecklingen får politiken möjlighet att besluta kring viktiga frågor med mer aktuell information.

För att LRP och projektarbetet ska bli ännu bättre och tydligare kommer den strategiska fastighetsenheten fortsätta arbetet med att tydliggöra roller för att minska risken för flaskhalsar under de tidiga skedena. Lokalstrateg arbetar också i nära dialog med de förtroendevalda för att säkerställa att den politiska ambitionen återspeglas i genomförandet av projekten.

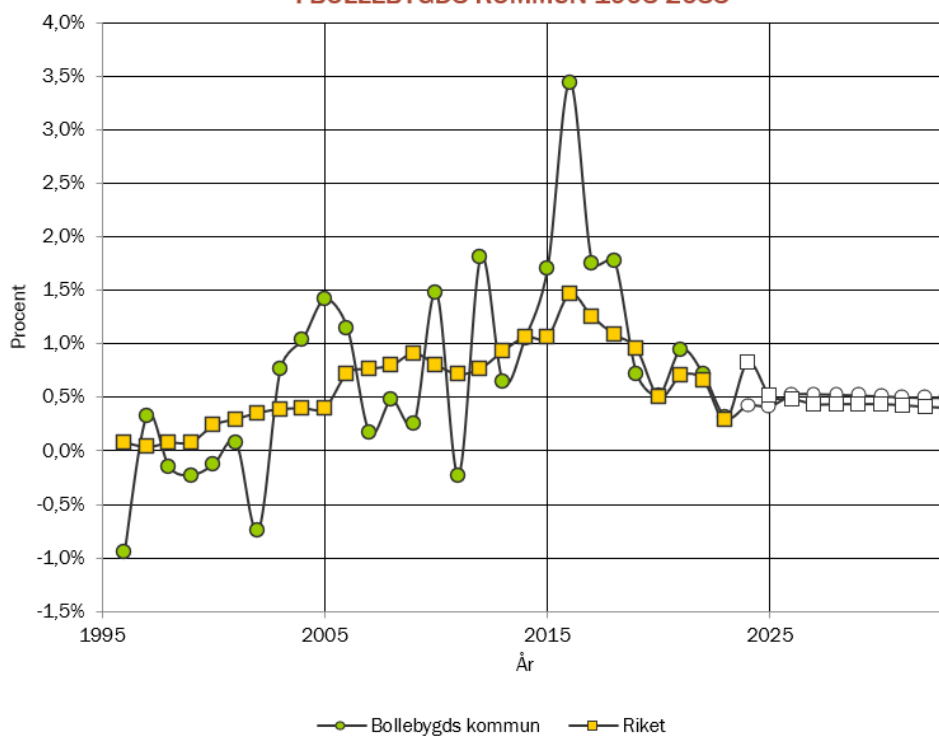
Genom att fortsätta utveckla projektarbetet och LRP får kommunen bättre förutsättningar att fatta kloka beslut som möjliggör effektivisering, förbättrad arbetsmiljö och kommunal service.

7. Bilagor

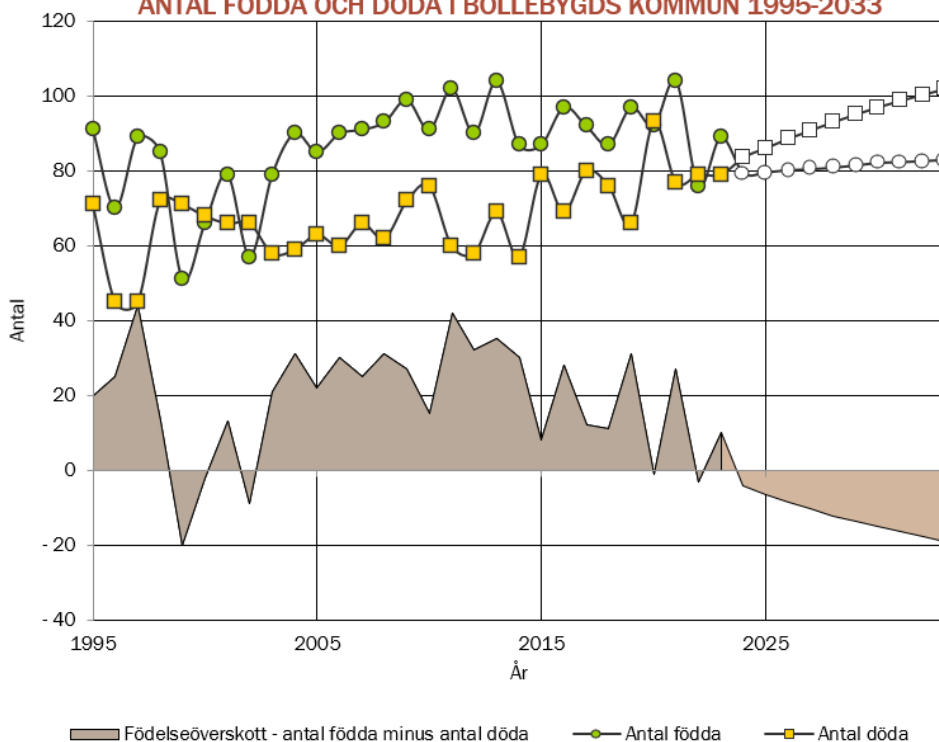
Bilaga 1 – Befolkningsprognos (trendbaserad)

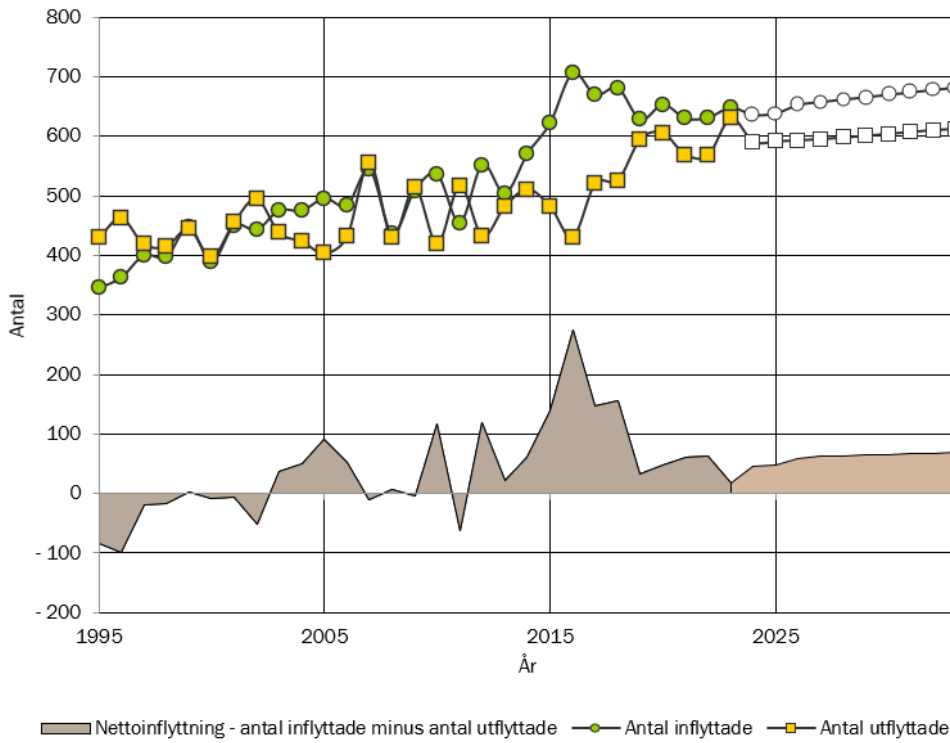
PROCENTUELL FÖRÄNDRING AV FOLKMÄNGDEN I BOLLEBYGDS KOMMUN 1995-2033

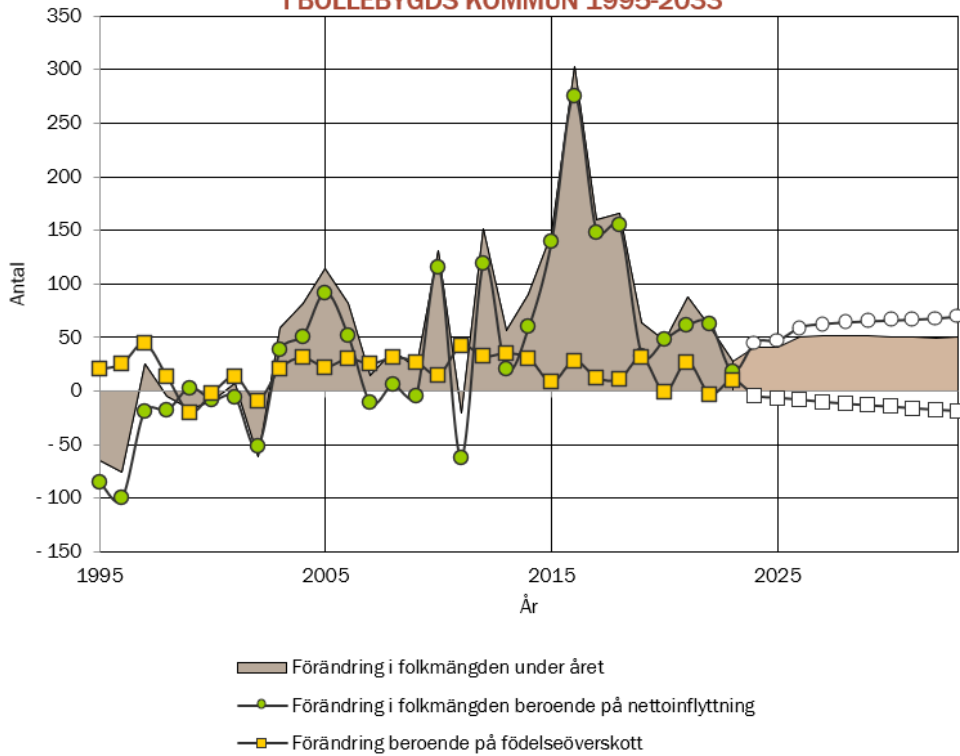
ANTAL FÖDDA OCH DÖDA I BOLLEBYGDS KOMMUN 1995-2033

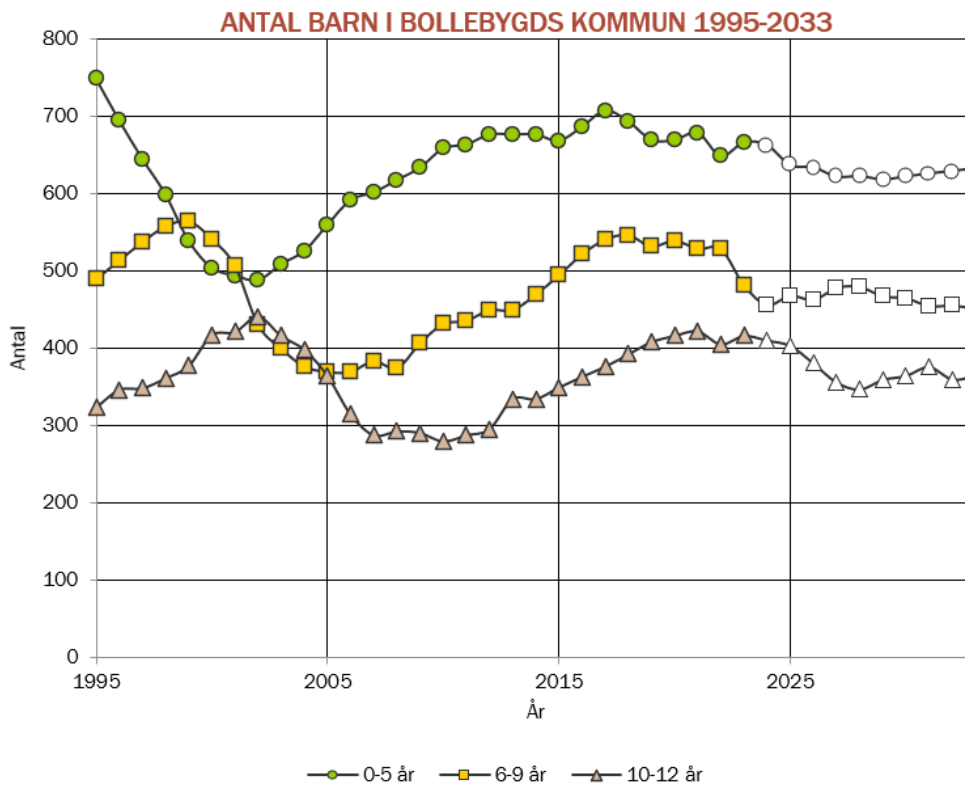

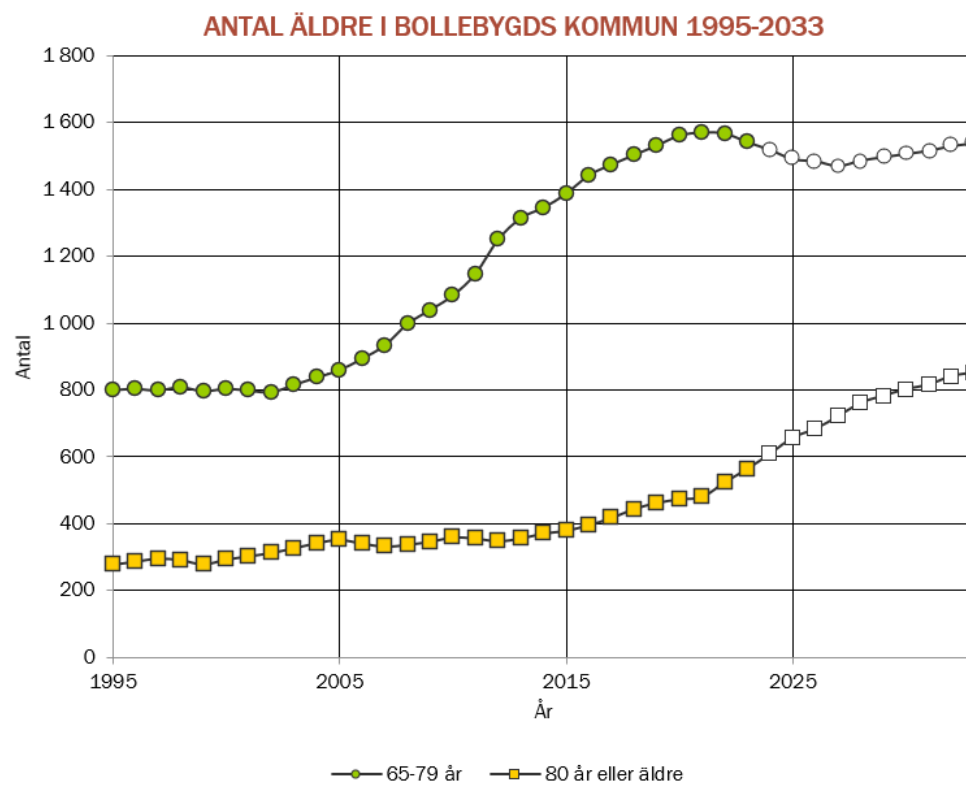
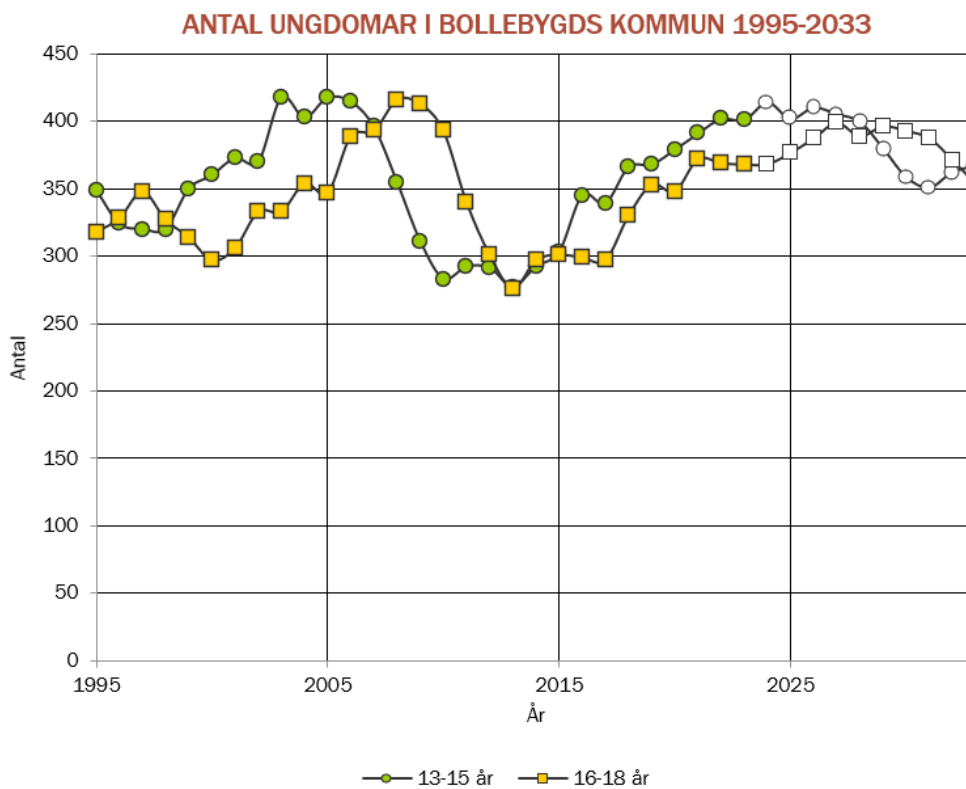
ANTAL IN- OCH UTFLYTTADE I BOLLEBYGDS KOMMUN 1995-2033

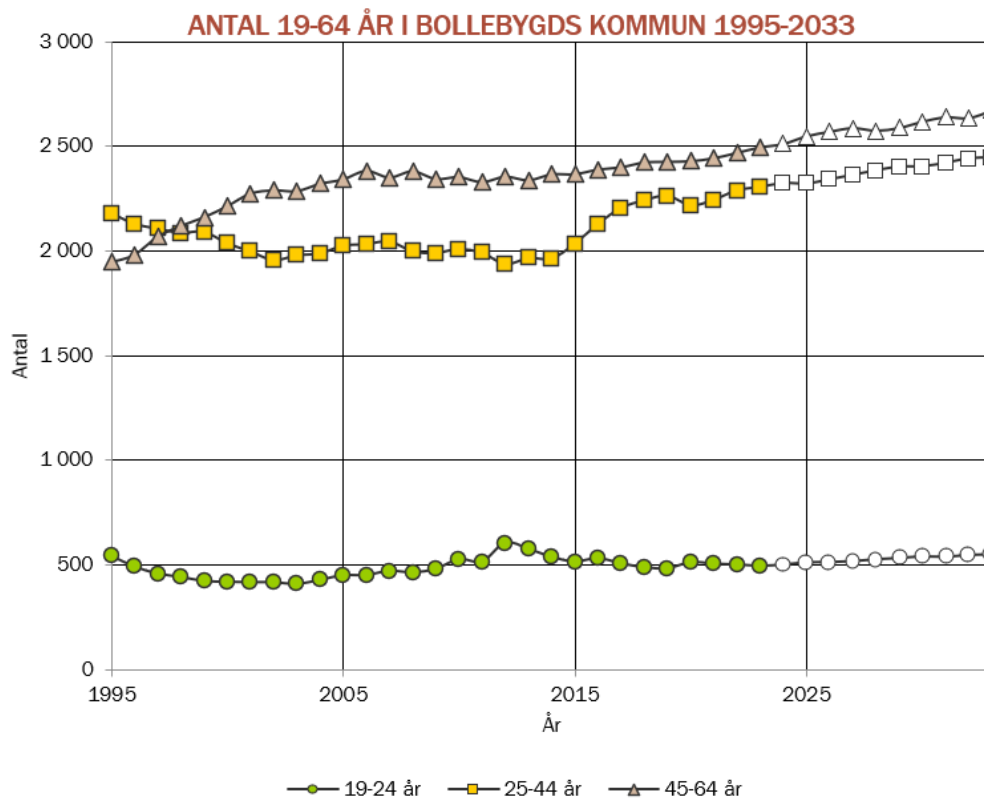

FLYTTNETTO OCH FÖDELSEÖVERSKOTT I BOLLEBYGDS KOMMUN 1995-2033

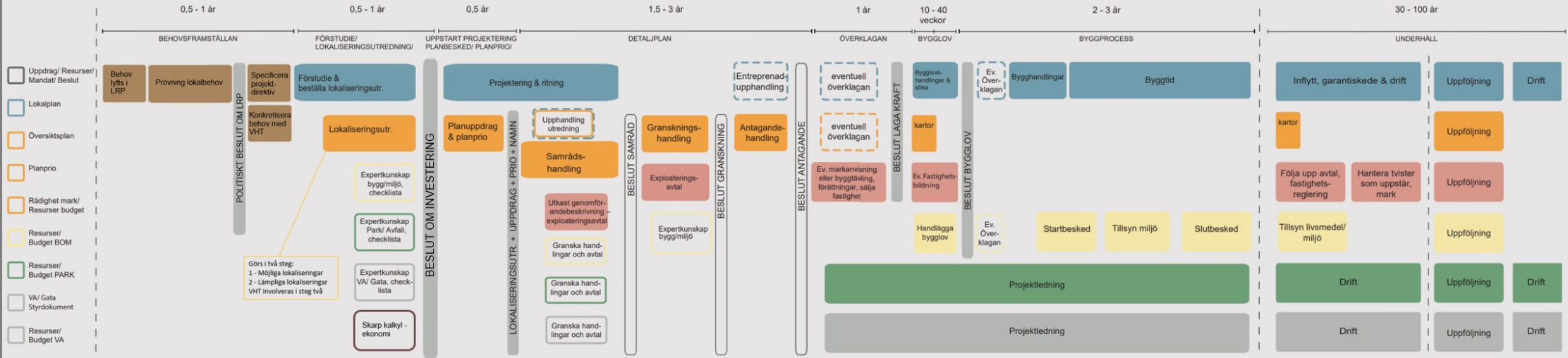

Bilaga 2 – Status för projekt i långsiktig investeringsplan (exkl. VA)

Status för projekt i långsiktig investeringsplan												
Uppdaterad 2024-05-03												
	Förstudie											
	Projektering											
	Detaljplan											
	Byggnation											
Nämnd	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	Inom 5 år	Inom 10 år	Status	Prel. Beräknad totalkostnad (mnkr.)	
Kommunstyrelsen/övergripande											Kommunstyrelsen	80
Kommunhus										Mark inköpt, etapp 1 i bef. byggnad kan påbörjas efter projektering och upphandling.	80	
Socialnämnden											Socialnämnden	160
Gruppboendestad LSS Autism										Entreprenören tar fram bygghandlingar. Byggnation startar under 2024, färdigställs 2025.	40	
Kontor IFO										Tillfällig lösning i befintligt kommunhus. Kan flytta in i nytt kommunhus etapp 1 eller 2.	X	
Särskilt boende min. 32 platser										Lokaliseringsutredning pågår, följs av inriktningsbeslut. Behöver gå snabbt, annars kommer vi behöva tillfälliga lösningar.	120	
Kontor hemsjukvård & hemtjänst, Träffpunkt för äldre										Behöver hitta en inriktning snarast. Eventuellt i kombination med särskilt boende.	X	
Gruppboendestad LSS, traditionell										Specificeras ytterligare framöver. Socialnämnden utreder.	X	
Serviceboende satellitlägenheter										Avvaktar möjlighet att hyra t.ex. en trappuppgång i hyreshus av privat bostadsutvecklare.	X	
Utbildningsnämnden											Utbildningsnämnden	500
Skola/bibliotek/fsk. Olsfors										Intern projektering, rivningslov ansökt. Behöver detaljplaneändring.	40	
Ny förskola centralort										Följer planen för särskilt boende. Generell detaljplan. Ekdalen kan avvecklas vid tillträde.	70	
Ny skola etapp 1 (ny 7-9 byggnad)										Prel. Tidplan. Behöver ingen detaljplaneändring. Intern projektering pågår.	210	
Ny skola etapp 2 (ombyggnation bef. 7-9)										(Preliminärt) etappvis ombyggnation	120	
Allaktivitetshall										Behovet och ambitionsnivån behöver specificeras innan intern projektering kan påbörjas. Behöver detaljplan.	60	
Tekniska servicenämnden											Tekniska servicenämnden	10
Lagerlokal (värdesäkring och förvaring)									X	Kan lösas inom befintligt bestånd om Hembygdsvägen inte nyttjas till annat.	X	
Ombyggnad Råssa										Färdigställs sommaren 2024.	10	
Total											750	

Bilaga 3 – Processkarta för kommunalt byggnande

PROCESSKARTA FÖR KOMMUNALT BYGGNANDE

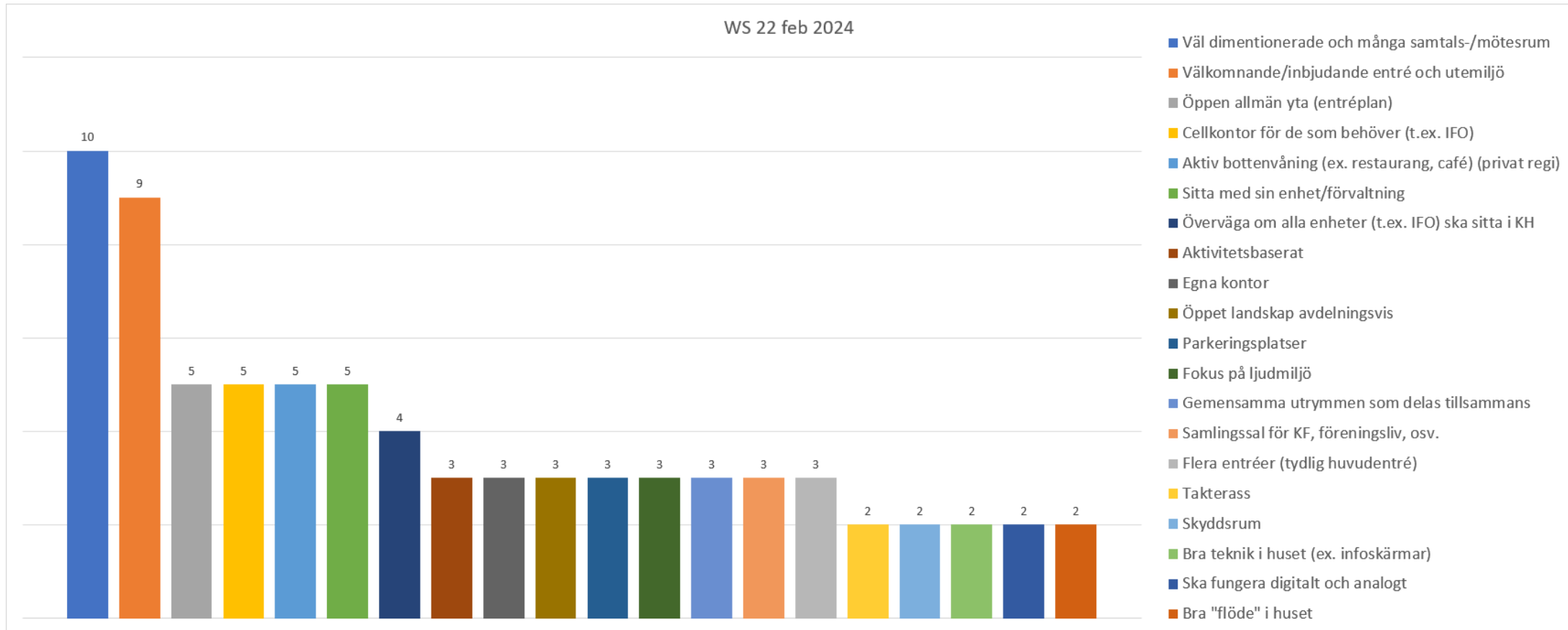

ANSVARIG FÖRVALTNING / ENHET

- Strategisk fastighet
- Lokalstrateg (KSF)
- Plan (KSF)
- Exploatering (KSF)
- Bygg och miljö
- Park/Avfall (TSF)
- VA/Gata (TSF)

Uppföljning ekonomi

Bilaga 4 – Återkommande svar, Workshop nytt kommunhus

6. Taxa för upplåtelse av offentlig plats, Bollebygds kommun TSN2024/46

Teknik- och serviceförvaltningen

My Nilsson | Enhetschef VA/gata
0734-64 71 67 | my.nilsson@bollebygd.se

Teknik- och servicenämnden

Taxa för upplåtelse av offentlig plats, Bollebygds kommun

Förslag till beslut

Teknik och serviceförvaltningen föreslår kommunfullmäktige besluta

1. Kommunfullmäktige fastställer Taxa för upplåtelse av offentlig plats.
2. Kommunfullmäktige beslutar att Taxa för upplåtelse av offentlig plats ska gälla från den xx sssss 2024 och ersätter tidigare taxa beslutad i kommunfullmäktige den 29 september 2005.

Ärendet

Offentlig plats upplåts i enlighet med ordningslag (1993:1617). Den avgift som kommunen tar ut vid en sådan upplåtelse bestäms enligt taxa fastställd av kommunfullmäktige 2005-04-28, reviderad avseende taxa för torgplats kommunfullmäktige 2005-09-29, att gälla fr o m 2005-10-01.

Taxans relevans och aktualitet har i en översyn granskats och prövats genom en jämförelse mot ett flertal andra kommuner. Syftet har varit att säkerställa att avgifterna ligger på rätt nivå samt att taxan ska vara enkel och tydlig att tillämpa både för kommunen och den som önskar nyttja offentlig plats. Ett förslag till ny taxa har tagits fram.

Enligt lag (1957:259) om rätt för kommun att ta ut avgift för vissa upplåtelser av offentlig plats, m.m. har kommunen rätt att ta ut avgifter för användning av offentlig plats om den förvaltas av kommunen och polismyndigheten lämnat tillstånd till användning enligt ordningslag (1993:1617).

Ekonomiska förutsättningar

I taxan finns de avgiftsbelopp som anses utgöra skäligen ersättning till kommunen med hänsyn till upplåtelsens ändamål och den fördel som tillståndshavaren kan tillgodogöra sig genom upplåtelsen. Även kommunens för upplåtelsen hänförliga kostnader och omständigheter i övrigt beaktas. En översyn av taxan har skett i syfte att säkerställa rätt avgiftsnivåer och tydliggöra taxans bestämmelser i övriga delar.

Taxan utgörs av en avgiftstabell samt allmänna bestämmelser om taxans tillämpning. Vid översyn av taxan har den jämförts mot fastställda taxor i andra kommuner i riket, främst har förvaltningen sett på taxan i Borås stad. Taxans utformning och kategorier av upplåtelser varierar mellan respektive kommun och det finns även skillnader i tillämpning. Utifrån en avstämning mot andra kommuners avgiftsnivåer har det kunnat konstateras att Bollebygds kommuns avgiftsnivåer utmärker sig som låga.

Varje enskild ansökan om upplåtelse av offentlig plats ger upphov till en administrativ kostnad för kommunen. Avsikten är därför att upplåtelseavgiften i någon mån ska täcka kommunens administrativa kostnader som uppstår i samband med handläggningen av ansökan.

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse, 2024-06-02, TSN2024/46-2

Nu gällande taxa för upplåtelse av offentlig plats, 2005-09-29, TSN2024/46-1

Förslag på ny taxa för upplåtelse av offentlig plats, Bollebygds kommun, 2024-03-20, TSN2024/46-3

Skickas till

Kommunfullmäktige

BOLLEBYGDS KOMMUN

Teknik- och serviceförvaltningen

Ulf Krüger

Förvaltningschef

My Nilsson

Enhetschef VA/gata

Gäller för:

Dokumentansvarig: Förvaltningschef
Teknik- och serviceförvaltningen

Dnr : **176743**

Taxa för upplåtelse av offentlig plats, Bollebygds kommun

Innehåll

Taxa för upplåtelse av offentlig plats, Bollebygds kommun	1
1. Inledning	3
2. Avgifter för att använda offentlig plats	3
3. Allmänna bestämmelser	3
4. Taxa.....	5

1. Inledning

Polistillstånd krävs för att använda offentlig plats. Offentlig plats är allmän mark inom detaljplanelagt område och avser bland annat vägar, gator, gångbanor, cykelvägar, torg och parker. I de flesta fall ägs offentlig plats av kommunen. Allmänheten, näringsidkare, föreningar med mera har en möjlighet att få använda offentlig plats till andra ändamål än vad platsen är avsedd för. Offentlig plats kan upplåtas för till exempel en uteservering, försäljning utanför butik, tillfällig bär försäljning, evenemang som exempelvis festivaler, musikframträdanden eller marknader, en byggnadsställning vid arbete på en husfasad, manskapsbodas eller upplag under ett grävarbete. För att nyttja offentlig plats krävs i flera fall tillstånd enligt ordningslagen (SFS 1993:1617), vilket utfärdas av polismyndigheten. Polistillstånd krävs inte om offentlig plats används endast tillfälligt, i obetydlig omfattning och utan att inkräkta på någon annans tillstånd. Enligt samma lag ska markägaren, det vill säga kommunen, yttra sig över ansökan om tillstånd och har vetorätt. Om kommunen säger nej kan inte polisen utfärda tillståndet. Kommunen prövar ärendet med hänsyn till bland annat skötsel, markanvändning, stadsbild, miljö, trafik och tillgänglighet. Om kommunen säger ja till ett tillstånd, kan kommunen även ange vissa villkor som ska följas. Utöver de nämnda lagarna ska också vid varje tillfälle Allmänna lokala ordningsföreskrifter för Bollebygds kommun följas. Dessa finns att läsa på vår hemsida. I vissa fall krävs även särskilda tillstånd, beslut och/eller yttranden från andra förvaltningar eller myndigheter. Det kan till exempel gälla tillstånd vid grävning/schaktning, bygglov eller regler som rör livsmedel, hälsa och miljö.

2. Avgifter för att använda offentlig plats

Kommunen har även rätt att ta ut en avgift, vilket kan jämföras med en hyresavgift, av tillståndshavaren för att denne använder den offentliga platsen. Detta regleras i lag (SFS 1957:259) om rätt för kommun att ta ut avgift för vissa upplåtelser av offentlig plats m.m. (avgiftslagen). Enligt denna lag gäller följande: "Avgiften skall vara skälig med hänsyn till ändamålet med upplåtelsen, nyttjarens fördel, kommunens kostnader med anledning av upplåtelsen och övriga omständigheter." Avgifterna är fastställda i en taxa som antagits av kommunfullmäktige. En översyn av taxan ska enligt kommunfullmäktiges beslut göras vart 3:e år för eventuella ändringar och tillägg.

Vid fastställande av avgiftsbelopp skall utöver platsens belägenhet skälig hänsyn tas till särskilda omständigheter såsom rörelsens utövande under begränsad del av året samt tid för öppethållande per dygn även som till mindre lönsamt läge, verksamhetens karaktär av välgörande eller allmännyttig art, sociala skäl eller liknande ömmande omständigheter.

3. Allmänna bestämmelser

- Avgifterna avser påbörjad dag, vecka eller månad.
- Ansökan om tillstånd medges inte om avgifter för tidigare upplåtelse eller andra kostnader till kommunen inte är betalda
- Avgifterna är momsbefriade enligt nuvarande lagstiftning. Om reglerna om moms ändras ska avgifterna justeras.
- Minimiavgifter eller grundavgift innefattar administrativa kostnader såsom handläggning av ärendet
- För politiska organisationer, ideella föreningar och skolklasser tas ingen avgift ut. För välgörenhetsföreningar som godkänts som 90-kontoinnehavare tas heller ingen avgift ut.
- Användaren av platsen är skyldig att återställa marken i det skick den hade före upplåtelsen. Om det uppstår skador vid användandet kan kostnader tillkomma för återställande.
- Om anläggningen kräver bygglov kan andra avgifter och/eller avtal tillkomma och då komplettera eller ersätta avgifterna i denna taxa.

- Om större yta används än vad som medgivits i tillståndet eller om ytan har använts under tider då tillstånd saknas, ska anläggningen omedelbart tas bort eller tredubbel avgift tas ut. Kommunen ska uppmärksamma användaren att tillstånd krävs eller har överskridits.
- Om tillstånd söks i efterhand tas 3 gånger avgift ut för den tid som tillståndet saknats.
- Vid vissa platsupplåtelser kan flera avgifter i taxan tillämpas.
- Endast i undantagsfall får avsteg från taxan göras om det leder till orimliga avgifter.

4. Taxa

Upplåtelsens ändamål		Anmärkningar
Gångbaneserveringar, restaurangverandor och friluftsserveringar	70 kr per m ² och månad.	
Tillfälliga kiosker	17 000 kr per år	-
Torghandelsplats, helår	10 000 kr per fast torghandelsdag	3 x 3 meter
Enstaka tillfällen (ej torghandel)	400 kr per dag	-
Tillfälligt försäljning (torghandel)	300 kr per dag	3 x 3 meter
Elkostnad torghandel (max 2 kW)	100 kr per dag	
Julgransförsäljning	400 kr per månad	-
Byggnadsställningar, bodar, upplag med mera (ordnad mark) månad 1	2:50 kr per m ² och dag	Minimiavgift 600 kr
Byggnadsställningar, bodar, upplag med mera (ordnad mark) månad 2-6	2:50 kr per m ² och vecka	Minimiavgift 600 kr
Byggnadsställningar, bodar, upplag med mera (ordnad mark) månad 7 och framåt	72 kr per m ² och år	Minimiavgift 600 kr
Byggnadsställningar, bodar, upplag med mera (ej ordnad mark)	25 kr per m ²	Minimiavgift 600 kr
Annat utnyttjande av allmän plats (tex cirkus)	103 kr per m ² och dag exklusive renhållning	Minimiavgift 600 kr
Reklamskylt, grundavgift	5 130 kr per år	
Reklamskylt, skyltavgift	513 kr per m ² och år	-
Friflytande mobilitetstjänster (eldrivna enpersonsfordon såsom sparkcyklar och elcyklar)	1 500 kr per år och fordon	-

Taxa för upplåtelse av offentlig plats

Fastställd av kommunfullmäktige 2005-04-28, reviderad avseende taxa för torgplats kommunfullmäktige 2005-09-29, att gälla fr o m 2005-10-01.

§ 1 Lagrum

Lagen (1957:259) om rätt för kommun att ta ut avgift för vissa upplåtelser av offentlig plats m m innehåller föreskrifter om ersättning för användning av offentliga platser.

§ 2 Tillämpning

För användning av offentlig plats och för område som kommunen jämställt med offentlig plats har kommunen rätt att ta ut en avgift enligt de grunder som kommunfullmäktige beslutat om.

Denna taxa innehåller grunder för att beräkna avgifter för upplåtelse av offentliga platser inom detaljplanelagda områden.

Vid aktiviteter på offentlig plats krävs i vissa fall tillstånd från polisen. Kommunen har rätt att ta ut avgift först när polistillstånd lämnats. Därutöver kan avgift tas ut för användning av salutorg.

§ 3 Förskott

Avgiften skall erläggas i förskott

§ 3 Moms

Taxan är om inget annat anges mervärdesskattebefriad.

§ 4 Indexreglering

Avgifterna indexregleras den 1 januari varje år med den förändring som SCB:s konsumentprisindex (KPI) genomgått det närmast föregående året.

§ 5 Avgifter

Försäljningsändamål	Högsta avgiftsbelopp	Anmärkning
Kiosker m m		
Kiosker (konfektyr, glass, tobak och tidningar)	15 000 kr/år	
Gatukök	15 000 kr/år	
Gatukök med lokal	17 000 kr/år	
Liten försäljningsvagn	1 000 kr/mån	
Gångbaneserveringar, restaurangverandor och friluftsserveringar	100 kr/kvm/säsong	Säsong 1 april – 31 oktober
Lotterikiosker	50 kr/vecka	
Torg och torgplatser		
Fast torgplats (helår)	Tre dagar/vecka 325 kr/löpmeter Två dagar/vecka 275 kr/löpmeter En dag/vecka 225 kr/löpmeter	
Fast torgplats	Tre dagar/vecka 190 kr/löpmeter Två dagar/vecka 160 kr/löpmeter En dag/vecka 130 kr/löpmeter	
Tillfällig torgplats	30 kr/löpmeter/dag	
El	30 kr/dag	Högsta anslutning 2,0 kW. Exkl. moms
Gästgivartorget (försäljningsplatsen)	2 000 kr/dag	El 1 kr/kWh exkl. moms (extra ordinär verksamhet såsom tivoli, orkester m m)
Del av Gästgivartorget	5 kr/kvm/dag	
Övriga försäljningsändamål		
Julgransförsäljning	700 kr	
Reklam m m		
Affischpelare, reklamtavlor, skyltskåp, montrar	250 kr/kvm affischyta/år	Vid uppsättande på fastighet exkl. moms
Byggetableringar		
Upplagsplatser, byggnadsställningar, bodar, provisoriska byggnader och containrar o dyl	1,50 kr/kvm/vecka	
Byggskyltar	25 kr/kvm skyltyta och påbörjad månad	

Annat ändamål

Cirkus	1000 kr/plats/dag	Exkl. renhållning
Mötestält	2 kr/kvm/dag	
Minigolfbanor	2500 kr/plats/år	
Utställningar samt annat utnyttjande av allmän plats	4,50 kr/kvm/dag	

7. Tillstånd för Bollebygds avloppsreningsverk TSN2024/6

Teknik- och serviceförvaltningen

My Nilsson | Samordnare VA/Gata
0734647167 | my.nilsson@bollebygd.se

Teknik- och servicenämnden

Ansökan om nytt miljötillstånd för Bollebygds kommuns reningsverk

Förslag till beslut

Nämnden beslutar att ge förvaltningschef för Teknik och serviceförvaltningen i uppdrag att ansöka om nytt tillstånd att bedriva miljöfarlig verksamhet för Bollebygds reningsverk enligt alternativ 1 i ”PM beslutsunderlag”.

Ärendet

Bollebygds kommun har ett pågående process för att söka ett nytt tillfälligt miljötillstånd för avloppsreningsverket fram till 2035, då nuvarande tillstånd löper ut i slutet av 2025. Det planeras att senare ansöka om ett permanent tillstånd för perioden 2036 och framåt.

Ekologisk status enligt miljökvalitetsnormerna (MKN) för reningsverkets recipient Nolån är klassad som otillfredsställande och måttlig. I recipientutredningen utförd 2023 (Sweco) bedöms nuvarande rening inte tillräcklig för att uppnå MKN för ammoniak. Därför behövs ett nytt reningssteg byggas och behandlas i tillståndsansökan.

Sweco föreslår två alternativa reningslösningar. En lösning (alternativ 1) innebär en ändring av nuvarande process inom befintlig byggnad som möjliggör nitrifikation (kväverening) under den varma halvan av året. Den andra lösningen (alternativ 2) innebär byggnad av ett nytt reningssteg (biobädd) utanför befintlig byggnad som möjliggör mer långtgående kväverening under större delar av året.

Båda alternativen väntas rena avloppsvattnet så att MKN uppnås.

Alternativ 1 är enklare i sin utformning, har lägre kostnader, kan sättas i drift i början av 2026 (inom ramarna för det nya tillfälliga tillståndet). Lösningen kräver mindre tidskrävande administration, MKN uppfylls men marginalen är inte så stor.

Alternativ 2 är mer avancerad byggnadstekniskt, har högre kostnad, innebär mycket mer tidskrävande administration och utredningar men kan uppfylla MKN med god marginal. Lösningen kan antagligen vara klar för drift 2028–2029 (ej inom ramarna för det nya tillståndet).

En SWOT analys (riskanalys) utförd av Sweco och Bollebygds kommun resulterade i att alternativ 1 valdes ut som huvudspår för ombyggnaden av reningsverket i den pågående tillståndsprocessen.

Ekonomiska förutsättningar

Arbetet kring ansökningsprocessen ryms inom befintlig driftbudget.

Barnkonsekvensanalys

Varje barn har rätt att uttrycka sin åsikt. Det är viktigt att beslutsfattare tar hänsyn till att barn har olika behov utifrån sin ålder i planeringsarbetet. Förvaltningen bedömer att frågan om ansökan om ett nytt miljötillstånd för reningsverket inte är aktuell för samråd med barn.

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse, 2024-05-29, TSN2024/6-19

PM beslutsunderlag av SWECO, 2024-05-27, TSN2024/6-20

Skickas till

Ulf Krüger

BOLLEBYGDS KOMMUN

Teknik- och serviceförvaltningen

Ulf Krüger

Förvaltningschef

My Nilsson

Samordnare VA/Gata

PM Beslutsunderlag Bollebygds avloppsvattenrening

Beslutsunderlag för Bollebygds kommun om avloppsreningsverkets framtida
reningslösning

Innehåll

1	Bakgrund	2
2	Miljöpåverkan och åtgärd.....	3
3	Reningslösningar	3
	3.1 Alternativ 1.....	3
	3.2 Alternativ 2.....	4
4	Handlingar	4
	4.1 Alternativ 1.....	4
	4.2 Alternativ 2.....	4
5	Byggtekniska aspekter.....	5
	5.1 Alternativ 1.....	5
	5.2 Alternativ 2.....	5
6	Tidplan	5
	6.1 Alternativ 1.....	5
	6.2 Alternativ 2.....	5
7	Ekonomi.....	6
	7.1 Alternativ 1.....	6
	7.2 Alternativ 2.....	6
8	Risker.....	6
	8.1 Alternativ 1.....	6
	8.2 Alternativ 2.....	7
9	Slutsats och sammanfattning.....	7

Sammanfattning

Bollebygds kommun har ett pågående process för att söka ett nytt tillfälligt miljötillstånd för avloppsreningsverket fram till 2035, då nuvarande tillstånd löper ut i slutet av 2025. Det planeras att senare ansöka om ett permanent tillstånd för perioden 2036 och framåt.

Ekologisk status enligt miljö kvalitetsnormerna (MKN) för reningsverkets recipient Nolån är klassad som *otillfredsställande* och *måttlig*. I recipientutredningen utförd 2023 (Sweco) bedöms nuvarande rening inte tillräcklig för att uppnå MKN för ammoniak. Därför behövs ett nytt reningssteg byggas och behandlas i tillståndsansökan.

Sweco föreslår två alternativa reningslösningar. En lösning (alternativ 1) innebär en ändring av nuvarande process inom befintlig byggnad som möjliggör nitrifikation (kväverening) under den varma halvan av året. Den andra lösningen (alternativ 2) innebär byggnad av ett nytt reningstegsteg (biobädd) utanför befintlig byggnad som möjliggör mer långtgående kväverening under större delar av året.

Båda alternativen väntas rena avloppsvattnet så att MKN uppnås.

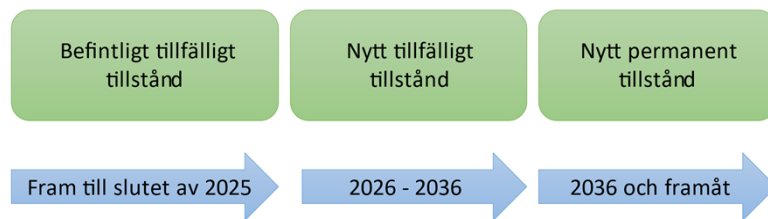
Alternativ 1 är enklare i sin utformning, har lägre kostnader, kan sättas i drift i början av 2026 (inom ramarna för det nya tillfälliga tillståndet). Lösningen kräver mindre tidskrävande administration, MKN uppfylls men marginalen är inte så stor.

Alternativ 2 är mer avancerad byggnadstekniskt, har högre kostnad, innebär mycket mer tidskrävande administration och utredningar men kan uppfylla MKN med god marginal. Lösningen kan antagligen vara klar för drift 2028–2029 (ej inom ramarna för det nya tillståndet).

En SWOT analys (riskanalys) utförd av Sweco och Bollebygds kommun resulterade i att alternativ 1 valdes ut som huvudspår för ombyggnaden av reningsverket i den pågående tillståndsprocessen.

1 Bakgrund

Bollebygds kommun behöver söka ett nytt miljötillstånd för sitt avloppsreningsverk eftersom nuvarande tillstånd löper ut i slutet av 2025. Det tilltänkta förloppet för fortsatt miljötillstånd för Bollebygds avloppsreningsverk presenteras i figuren nedan.

För att skapa den tid som behövs för att besluta och genomföra en permanent avloppshantering söks ett nytt tidsbegränsat tillstånd för befintligt reningsverk. Under tiden då det nya tillfälliga tillståndet gäller kommer Bollebygds kommun att utreda en om- eller nybyggnation av Bollebygds reningsverk (nytt permanent tillstånd).

Anledningen till att man har ett tidsbegränsat tillstånd idag är att man planerat att ansluta till Gryaab, men en senare utvärdering av beslutet har istället lett till att fortsätta med avloppsvattenrening i Bollebygd.

2 Miljöpåverkan och åtgärd

Miljö kvalitetsnormerna (MKN) beskriver den kvalitet en vattenförekomst ska uppnå vid en viss tid. Huvudregeln är att alla vattenförekomster ska uppnå det som inom vattenförvaltning kallas *god status*. MKN för Nolån är beslutad till *god status* som ska uppnås år 2033.

Ekologisk status för Nolån är klassad som *otillfredsställande* gällande fisk, och *måttlig* för särskilt förorenande ämnen med anseende på ammoniak. Utsläpp från reningsverket är främst ammonium, som omvandlas till ammoniak i recipienten. Omvandlingen beror på temperatur och pH bland annat.

Den sammanfattande bedömningen utifrån recipientutredning utförd 2023 (Sweco) är att nuvarande rening inte är tillräcklig för att uppnå MKN för ammoniak vid ett worst case-scenario med nuvarande belastning.

Vid detta scenario (lägsta lågvatten och relativt hög temperatur) så finns en risk för att halten av ammoniak kan bli akuttoxisk för fisk.

Nitrifikation är en vanlig reningsprocess som minskar utsläppen av ammonium/ammoniak. Recipientutredningens bedömning är att beräknade utsläppshalter för befintligt reningsverk med nitrifikation uppnår MKN i Nolån.

3 Reningslösningar

I detta kapitel presenteras två alternativ för reningslösning med nitrifikation.

3.1 Alternativ 1

Alternativ 1 (alt.1) för nitrifikation är returslamluftning som är en variant på dagens process. Fler av befintliga volymer används för att lufta slammet. Då slammet får större volymer och längre tid att växa i kontakt med syre kommer slamåldern att öka, vilket är det som behövs för nitrifikation. Slammet renar då både organiskt material och kväve i dessa luftade volymer. Volymer som används är dagens luftningsbassänger, en volym som förnuvarande är tom, och ett av dagens slamlager.

Reningsresultaten från alt.1 är beräknade att uppnå MKN för ammoniak.

En stor fördel för alt.1 är att ombyggnad kan påbörjas på en gång, och kan i bästa fall vara i drift till slutet av 2025 eller till våren 2026. Det innebär att utsläppen av ammonium/ammoniak minskar i samband med att det nya tillfälliga tillståndet träder i kraft och resulterar i en förbättrad miljö för vattenlevande organismer.

På grund av dess begräsning i volym kommer nitrifikationen att fungera då temperaturen är över ca 15 grader. Detta är en styrka, eftersom flöde och temperatur i recipienten troligen ger sådana förhållanden att det inte behövs ammonium-rening under månader med lägre temperaturer. Ammoniak-halten är toxisk vid sommar-temperaturer och lågvattenflöde, vilket mest sannolikt inträffar i juli/augusti.

Att rena vattnet från ammonium/ammoniak när det behövs (och inte året om) sparar på resurser i form av kemikalier, el och transporter.

Uppdragsnummer: 30064301
Uppdrag: Bollebygd ARV – beställarstöd
projektleddning

3.2 Alternativ 2

Alternativ 2 (alt.2) för nitrifikation är en biobädd (ny reningsvolym) utanför befintlig anläggning. Biobädden implementeras efter nuvarande biosteg, alltså separeras rening av organiskt material (dagens luftningsbassänger) och nitrifikation-processen.

Då en biobädd kan dimensioneras efter önskat reningsresultat, kan reningsresultaten uppnå MKN för ammoniak med god marginal.

På grund av att alt.2 är mer byggnadstekniskt avancerad kommer den troligen inte vara i drift förrän om ca 3 år efter att tillståndsansökan har godkänts. Den längre tiden är främst kopplad till osäkerheter och faktorer som kommunen inte kan påverka, som geotekniska aspekter och markförhållanden, bygglov med eventuella överklaganden och tidskrävande upphandlingar. Det innebär en längre tid innan de vattenlevande organismerna får en förbättrad miljö.

4 Handlingar

Utifrån det vi vet idag antas följande tillvägagångssätt gällande handlingar för att få till en reningslösning på plats. Båda alternativen kräver investeringsbeslut från Bollebygds kommun.

4.1 Alternativ 1

- Anmälan till länsstyrelsen om processändring för slamhantering.
- Beskrivning av reningslösning för returslamluftning i den tekniska beskrivningen (TB) i tillståndsansökan.
- Upprättande av upphandlingsdokumentation för ny slamhantering.
- Upprättande av upphandlingsdokumentation för returslamluftningen.

4.2 Alternativ 2

- Beskrivning av reningslösning för nitrifikation i biobädd i den tekniska beskrivningen (TB) i tillståndsansökan.
- Ansökan om bygglov för ombyggnad med nitrifierande biobädd. Bygglov anses som en stor osäkerhet, eftersom fler aktörer ska tycka till, som till exempel Trafikverket, som planerar en framtida järnväg som kan krocka med reningsverkets placering.

- Upprättande av upphandlingsdokumentation för tillbyggnad av reningsverket med en biobädd.

Uppdragsnummer: 30064301
 Uppdrag: Bollebygd ARV – beställarstöd
 projektleddning

5 Byggtekniska aspekter

5.1 Alternativ 1

Alt.1 innebär två mindre ombyggnader:

- Byte till ny teknik för slamavvattning för att frigöra en bassäng till vattenreningen.
- En mindre ombyggnad av bioprocessen som utförs i existerande fastighet och existerande reningsvolym.

5.2 Alternativ 2

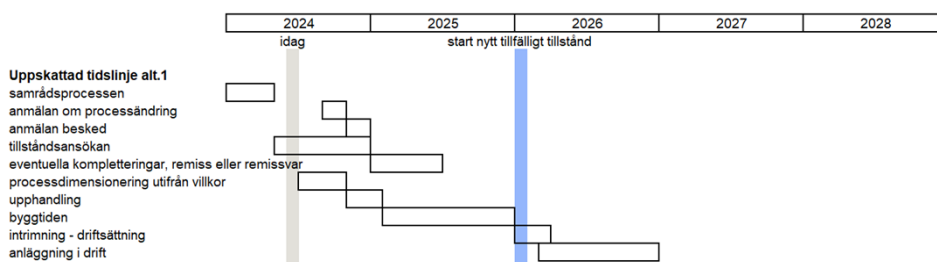
Alt.2 som är en komplettering av reningsprocessen med en biobädd, kräver byggnad av ett processteg utanför existerande fastighet. Biobädden skulle kunna bli i storleksordningen 50–100 m² och 4–5 m hög. Detta alternativ är mer byggnadstekniskt avancerad eftersom det innebär etablering av en processvolym på ny mark. Dessutom krävs elinstallation och troligtvis en pumpstation för att pumpa upp vattnet genom biobädden.

6 Tidplan

Nedan redovisas uppskattade tidplaner för att få till en fungerande reningsprocess för alt.1 och alt.2. Det är svårt att sia om exakt hur lång tid de olika moment i en tillståndsansökan och efterföljande byggprojekt kan ta men en bästa uppskattning visas.

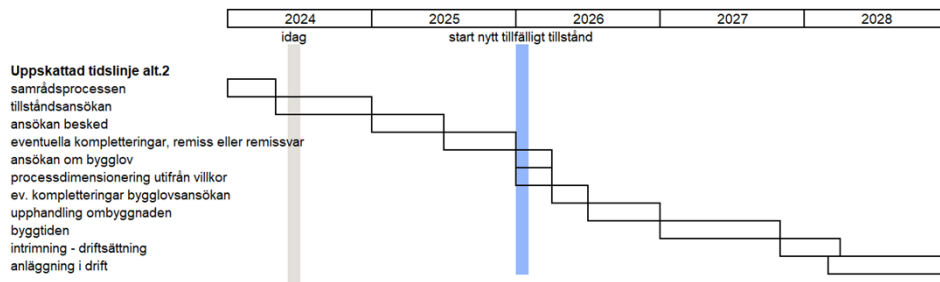
6.1 Alternativ 1

Med alt.1 kan mycket tid sparas genom att påbörja ombyggnader i anläggningen genom en anmälan till Länsstyrelsen samtidigt som processen för tillståndsansökan pågår.

6.2 Alternativ 2

Med alt.2 krävs en godkänd bygglovsansökan efter att miljötillståndet och processdimensionering är klara. Ombyggnadsprocessen är dessutom mycket mer krävande, innebär osäkerheter och tar längre tid.

7 Ekonomi

7.1 Alternativ 1

Alt.1 innebär modifiering av befintlig process, med nya ledningar, installation av nya luftare, håltagning och installation av ventiler. Då ett av nuvarande slamlager tas i anspråk behöver man en ny strategi för slamhantering. Det innefattar en ny slamskruvpress, en slamcontainer, och nya rutiner, men har ej utretts i detalj.

Kostnaden för alt.1 uppskattas till ca 5 MKR.

7.2 Alternativ 2

Alt.2 innebär markarbete, grundläggning, byggnation av biobädden, rördragningar, maskininstallationer, och elanslutningar.

Kostnaden för alt.2 uppskattas till ca 20 MKR.

8 Risker

8.1 Alternativ 1

Det finns en liten risk att överskrida det framtida tillfälliga tillståndet – om verket får utsläppskrav på ammonium-kväve som årsmedelvärde. Trots att alt.1 ska klara MKN så kan tillståndsmyndigheten ställa ännu tuffare krav, att de inte kan uppfyllas med alt.1. Det måste alltså gå igenom hos tillståndsmyndigheten med ett utsläppskrav som gäller tertial 2 eller kvartal 3.

En risk är att de begränsade volymerna kan ge sämre rening under månader med temperatur under 15 grader. Då finns det finns en risk att det släpps ut högre halter ammonium i maj och november.

Reningsprocessen bygger på att hålla en högre slamhalt och högre slamålder, vilket ger en högre känslighet i styrningen. Det kan även vara svårt att få igång nitrifikationen på vårvintern. En lösning på detta är att ympa in slam från ett annat verk. Det kan även finnas någon annan lösning som underlättar "svåra" månader, som till exempel att blåsa med syre istället för luft.

Eftersom åtgärderna sker i befintlig process finns en risk för oförutsedd påverkan på dagens reningsprocesser. En risk är att pH sänks i nitrifikationen, som påverkar fosforfällningen. Detta kan förebyggas relativt enkelt med pH-justering.

Det finns en risk att man ser att skicket på betongen inte är gott nog, och då behövs ytterligare investeringar. Under ombyggnadsfasen och eventuell

renovering behöver aktivslam-processen tömmas/delvis tömmas, om detta utförs vintertid finns ingen risk för toxiska utsläpp.

Uppdragsnummer: 30064301
 Uppdrag: Bollebygd ARV – beställarstöd
 projektledning

8.2 Alternativ 2

Det tar längre tid att få en biobädd på plats, och det finns en mycket stor risk att det inte är klart då nuvarande tillstånd löper ut. Detta hänger ihop med att flera utredningar krävs, och att tillståndsprocessen kan bli utdragen.

Tillståndsprocessen skulle kunna stoppas av Trafikverket (riksintresse). Även överklagande av bygglov, strandskydd, grannar, geotekniken och skredrisk utgör osäkerheter.

Det är okända markförhållanden och det kan finnas skredrisk. Vid byggnation nära befintlig byggnad finns en risk för svåra geotekniska förhållanden. Sammantaget finns det en risk att byggnationen inte är genomförbar, eller orsakar kostnadsökningar.

Det är även relativt sannolikt att verket i viss mån behöver renoveras i samband med ombyggnaden.

Det finns en risk för aerosoler med en biobädd. Aerosoler är hälsoskadligt, och kan komma upp i överklagan i tillståndsprocessen.

Det finns en risk för ytterligare kostnader och förseningar för entreprenaden, beroende på vad man hittar i marken.

En ny byggnad tar mark i anspråk som försvårar utbyggnad i nästa skede.

9 Slutsats och sammanfattning

De starkaste argumenten för alt.1 är att det ger tillfredsställande rening (äventyrar inte MKN), det är mer resurseffektivt, det kräver inte bygglov och kan påbörjas med en gång, så det är mindre tidspressat. Ett plus är även lägre kostnader. Det innebär också att Bollebygd kan lägga sina resurser på att säkra långsiktigt hållbar avloppvattenrening i kommunen.

En sammanfattning visas i tabellen nedan:

Aspekt	Alt. 1	Alt. 2
Klara MKN?	Ja	Ja, med marginal
Reningsanläggning	Inom befintliga volymer	Nya volymer
Handlingar	Anmälan, ansökan	Bygglov, ansökan
Klar till 2026	Ja	Nej
Kostnad	Ca. 5 MKR	Ca. 20 MKR
Byggteknisk	Relativt enkelt	Mer avancerad

8. Äskande av investeringsmedel för
ombyggnation av Bollebygds
avloppsreningsverk TSN2024/120

Teknik- och serviceförvaltningen

My Nilsson | Samordnare VA/Gata
0734647167 | my.nilsson@bollebygd.se

Äskande om investeringsmedel för ombyggnation av Bollebygds reningsverk

Förslag till beslut

Teknik- och servicenämnden beslutar att föreslå kommunfullmäktige att bifalla äskande om investeringsbudget om 5,5 mnkr. för ombyggnation av reningsverk med syfte att uppfylla de förväntade kraven i det tillfälliga miljötilstånd som förväntas börja gälla 2026-01-01.

Ärendet

De riktvärden som formuleras i ansökan om tillfälligt miljötilstånd för Bollebygds reningsverk kräver rening av ammonium genom nitrifikation, en process som idag inte finns på reningsverket. Vald metod för nitrifikation är returslamluftning som är en variant på dagens process. Fler av befintliga volymer används för att lufta slammet. Då slammet får större volymer och längre tid att växa i kontakt med syre kommer slamåldern att öka, vilket är det som behövs för nitrifikation. Slammet renar då både organiskt material och kväve i dessa luftade volymer. Volymerna som används är dagens luftningsbassänger, en volym som förnuvarande är tom, och ett av dagens slamlager. Lösningen kräver en effektivisering av slamhanteringen för att kunna friställa ett slamlager till processen.

Ekonomiska förutsättningar

Genomförda investeringar innebär ökade kapitalkostnader vilka i sin helhet bärs av VA-enheten. Om äskande av investeringsmedel inte bifalles kommer enheten inte kunna genomföra några övriga investeringar under 2024 vilket skulle påverka underhållsskulden och förutsättningarna för kommande år mycket negativt. Ombyggnationen är absolut nödvändig för att säkerställa att gränsvärden i det kommande miljötilståndet innehålls så att viten kan undvikas.

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse, 2024-06-17, TSN2024/120-1

”PM Beslutsunderlag Bollebygds reningsverk” 2024-05-27, TSN2024/120-2

Skickas till

Kommunstyrelsen

BOLLEBYGDS KOMMUN

Teknik- och serviceförvaltningen

Ulf Küger

Förvaltningschef

My Nilsson

Samordnare VA/Gata

PM Beslutsunderlag Bollebygds avloppsvattenrening

Beslutsunderlag för Bollebygds kommun om avloppsreningsverkets framtida reningslösning

Innehåll

1	Bakgrund	2
2	Miljöpåverkan och åtgärd.....	3
3	Reningslösningar	3
	3.1 Alternativ 1.....	3
	3.2 Alternativ 2.....	4
4	Handlingar	4
	4.1 Alternativ 1.....	4
	4.2 Alternativ 2.....	4
5	Byggtekniska aspekter.....	5
	5.1 Alternativ 1.....	5
	5.2 Alternativ 2.....	5
6	Tidplan	5
	6.1 Alternativ 1.....	5
	6.2 Alternativ 2.....	5
7	Ekonomi.....	6
	7.1 Alternativ 1.....	6
	7.2 Alternativ 2.....	6
8	Risker.....	6
	8.1 Alternativ 1.....	6
	8.2 Alternativ 2.....	7
9	Slutsats och sammanfattning.....	7

Sammanfattning

Bollebygds kommun har ett pågående process för att söka ett nytt tillfälligt miljötillstånd för avloppsreningsverket fram till 2035, då nuvarande tillstånd löper ut i slutet av 2025. Det planeras att senare ansöka om ett permanent tillstånd för perioden 2036 och framåt.

Ekologisk status enligt miljö kvalitetsnormerna (MKN) för reningsverkets recipient Nolån är klassad som *otillfredsställande* och *måttlig*. I recipientutredningen utförd 2023 (Sweco) bedöms nuvarande rening inte tillräcklig för att uppnå MKN för ammoniak. Därför behövs ett nytt reningssteg byggas och behandlas i tillståndsansökan.

Sweco föreslår två alternativa reningslösningar. En lösning (alternativ 1) innebär en ändring av nuvarande process inom befintlig byggnad som möjliggör nitrifikation (kväverening) under den varma halvan av året. Den andra lösningen (alternativ 2) innebär byggnad av ett nytt reningstegsteg (biobädd) utanför befintlig byggnad som möjliggör mer långtgående kväverening under större delar av året.

Båda alternativen väntas rena avloppsvattnet så att MKN uppnås.

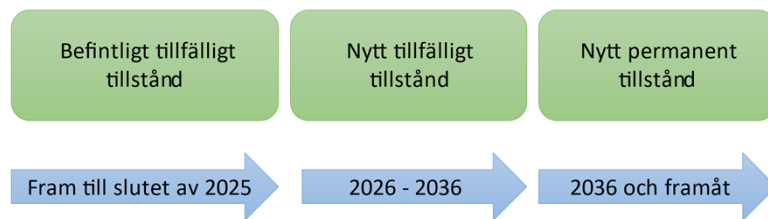
Alternativ 1 är enklare i sin utformning, har lägre kostnader, kan sättas i drift i början av 2026 (inom ramarna för det nya tillfälliga tillståndet). Lösningen kräver mindre tidskrävande administration, MKN uppfylls men marginalen är inte så stor.

Alternativ 2 är mer avancerad byggnadstekniskt, har högre kostnad, innebär mycket mer tidskrävande administration och utredningar men kan uppfylla MKN med god marginal. Lösningen kan antagligen vara klar för drift 2028–2029 (ej inom ramarna för det nya tillståndet).

En SWOT analys (riskanalys) utförd av Sweco och Bollebygds kommun resulterade i att alternativ 1 valdes ut som huvudspår för ombyggnaden av reningsverket i den pågående tillståndsprocessen.

1 Bakgrund

Bollebygds kommun behöver söka ett nytt miljötillstånd för sitt avloppsreningsverk eftersom nuvarande tillstånd löper ut i slutet av 2025. Det tilltänkta förloppet för fortsatt miljötillstånd för Bollebygds avloppsreningsverk presenteras i figuren nedan.

För att skapa den tid som behövs för att besluta och genomföra en permanent avloppshantering söks ett nytt tidsbegränsat tillstånd för befintligt reningsverk. Under tiden då det nya tillfälliga tillståndet gäller kommer Bollebygds kommun att utreda en om- eller nybyggnation av Bollebygds reningsverk (nytt permanent tillstånd).

Anledningen till att man har ett tidsbegränsat tillstånd idag är att man planerat att ansluta till Gryaab, men en senare utvärdering av beslutet har istället lett till att fortsätta med avloppsvattenrening i Bollebygd.

2 Miljöpåverkan och åtgärd

Miljö kvalitetsnormerna (MKN) beskriver den kvalitet en vattenförekomst ska uppnå vid en viss tid. Huvudregeln är att alla vattenförekomster ska uppnå det som inom vattenförvaltning kallas *god status*. MKN för Nolån är beslutad till *god status* som ska uppnås år 2033.

Ekologisk status för Nolån är klassad som *otillfredsställande* gällande fisk, och *måttlig* för särskilt förorenande ämnen med anseende på ammoniak. Utsläpp från reningsverket är främst ammonium, som omvandlas till ammoniak i recipienten. Omvandlingen beror på temperatur och pH bland annat.

Den sammanfattande bedömningen utifrån recipientutredning utförd 2023 (Sweco) är att nuvarande rening inte är tillräcklig för att uppnå MKN för ammoniak vid ett worst case-scenario med nuvarande belastning.

Vid detta scenario (lägsta lågvatten och relativt hög temperatur) så finns en risk för att halten av ammoniak kan bli akuttoxisk för fisk.

Nitrifikation är en vanlig reningsprocess som minskar utsläppen av ammonium/ammoniak. Recipientutredningens bedömning är att beräknade utsläppshalter för befintligt reningsverk med nitrifikation uppnår MKN i Nolån.

3 Reningslösningar

I detta kapitel presenteras två alternativ för reningslösning med nitrifikation.

3.1 Alternativ 1

Alternativ 1 (alt.1) för nitrifikation är returslamluftning som är en variant på dagens process. Fler av befintliga volymer används för att lufta slammet. Då slammet får större volymer och längre tid att växa i kontakt med syre kommer slamåldern att öka, vilket är det som behövs för nitrifikation. Slammet renar då både organiskt material och kväve i dessa luftade volymer. Volymer som används är dagens luftningsbassänger, en volym som förnuvarande är tom, och ett av dagens slamlager.

Reningsresultaten från alt.1 är beräknade att uppnå MKN för ammoniak.

En stor fördel för alt.1 är att ombyggnad kan påbörjas på en gång, och kan i bästa fall vara i drift till slutet av 2025 eller till våren 2026. Det innebär att utsläppen av ammonium/ammoniak minskar i samband med att det nya tillfälliga tillståndet träder i kraft och resulterar i en förbättrad miljö för vattenlevande organismer.

På grund av dess begräsning i volym kommer nitrifikationen att fungera då temperaturen är över ca 15 grader. Detta är en styrka, eftersom flöde och temperatur i recipienten troligen ger sådana förhållanden att det inte behövs ammonium-rening under månader med lägre temperaturer. Ammoniak-halten är toxisk vid sommar-temperaturer och lågvattenflöde, vilket mest sannolikt inträffar i juli/augusti.

Att rena vattnet från ammonium/ammoniak när det behövs (och inte året om) sparar på resurser i form av kemikalier, el och transporter.

Uppdragsnummer: 30064301
Uppdrag: Bollebygd ARV – beställarstöd
projektleddning

3.2 Alternativ 2

Alternativ 2 (alt.2) för nitrifikation är en biobädd (ny reningsvolym) utanför befintlig anläggning. Biobädden implementeras efter nuvarande biosteg, alltså separeras rening av organiskt material (dagens luftningsbassänger) och nitrifikation-processen.

Då en biobädd kan dimensioneras efter önskat reningsresultat, kan reningsresultaten uppnå MKN för ammoniak med god marginal.

På grund av att alt.2 är mer byggnadstekniskt avancerad kommer den troligen inte vara i drift förrän om ca 3 år efter att tillståndsansökan har godkänts. Den längre tiden är främst kopplad till osäkerheter och faktorer som kommunen inte kan påverka, som geotekniska aspekter och markförhållanden, bygglov med eventuella överklaganden och tidskrävande upphandlingar. Det innebär en längre tid innan de vattenlevande organismerna får en förbättrad miljö.

4 Handlingar

Utifrån det vi vet idag antas följande tillvägagångssätt gällande handlingar för att få till en reningslösning på plats. Båda alternativen kräver investeringsbeslut från Bollebygds kommun.

4.1 Alternativ 1

- Anmälan till länsstyrelsen om processändring för slamhantering.
- Beskrivning av reningslösning för returslamluftning i den tekniska beskrivningen (TB) i tillståndsansökan.
- Upprättande av upphandlingsdokumentation för ny slamhantering.
- Upprättande av upphandlingsdokumentation för returslamluftningen.

4.2 Alternativ 2

- Beskrivning av reningslösning för nitrifikation i biobädd i den tekniska beskrivningen (TB) i tillståndsansökan.
- Ansökan om bygglov för ombyggnad med nitrifierande biobädd. Bygglov anses som en stor osäkerhet, eftersom fler aktörer ska tycka till, som till exempel Trafikverket, som planerar en framtida järnväg som kan krocka med reningsverkets placering.

- Upprättande av upphandlingsdokumentation för tillbyggnad av reningsverket med en biobädd.

Uppdragsnummer: 30064301
 Uppdrag: Bollebygd ARV – beställarstöd
 projektleddning

5 Byggtekniska aspekter

5.1 Alternativ 1

Alt.1 innebär två mindre ombyggnader:

- Byte till ny teknik för slamavvattning för att frigöra en bassäng till vattenreningen.
- En mindre ombyggnad av bioprocessen som utförs i existerande fastighet och existerande reningsvolym.

5.2 Alternativ 2

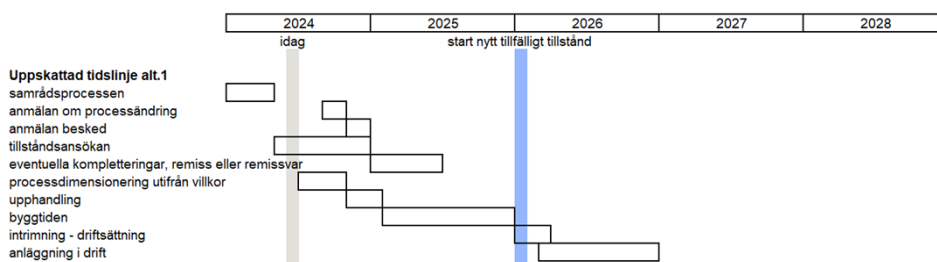
Alt.2 som är en komplettering av reningsprocessen med en biobädd, kräver byggnad av ett processteg utanför existerande fastighet. Biobädden skulle kunna bli i storleksordningen 50–100 m² och 4–5 m hög. Detta alternativ är mer byggnadstekniskt avancerad eftersom det innebär etablering av en processvolym på ny mark. Dessutom krävs elinstallation och troligtvis en pumpstation för att pumpa upp vattnet genom biobädden.

6 Tidplan

Nedan redovisas uppskattade tidplaner för att få till en fungerande reningsprocess för alt.1 och alt.2. Det är svårt att sia om exakt hur lång tid de olika moment i en tillståndsansökan och efterföljande byggprojekt kan ta men en bästa uppskattning visas.

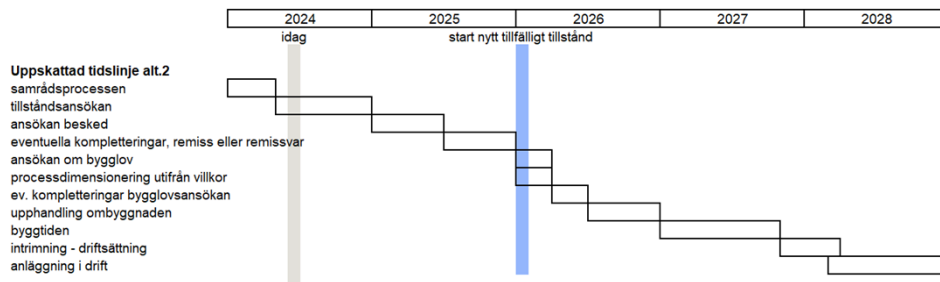
6.1 Alternativ 1

Med alt.1 kan mycket tid sparas genom att påbörja ombyggnader i anläggningen genom en anmälan till Länsstyrelsen samtidigt som processen för tillståndsansökan pågår.

6.2 Alternativ 2

Med alt.2 krävs en godkänd bygglovsansökan efter att miljötillståndet och processdimensionering är klara. Ombyggnadsprocessen är dessutom mycket mer krävande, innebär osäkerheter och tar längre tid.

7 Ekonomi

7.1 Alternativ 1

Alt.1 innebär modifiering av befintlig process, med nya ledningar, installation av nya luftare, håltagning och installation av ventiler. Då ett av nuvarande slamlager tas i anspråk behöver man en ny strategi för slamhantering. Det innefattar en ny slamskruppress, en slamcontainer, och nya rutiner, men har ej utretts i detalj.

Kostnaden för alt.1 uppskattas till ca 5 MKR.

7.2 Alternativ 2

Alt.2 innebär markarbete, grundläggning, byggnation av biobädden, rördragningar, maskininstallationer, och elanslutningar.

Kostnaden för alt.2 uppskattas till ca 20 MKR.

8 Risker

8.1 Alternativ 1

Det finns en liten risk att överskrida det framtida tillfälliga tillståndet – om verket får utsläppskrav på ammonium-kväve som årsmedelvärde. Trots att alt.1 ska klara MKN så kan tillståndsmyndigheten ställa ännu tuffare krav, att de inte kan uppfyllas med alt.1. Det måste alltså gå igenom hos tillståndsmyndigheten med ett utsläppskrav som gäller tertial 2 eller kvartal 3.

En risk är att de begränsade volymerna kan ge sämre rening under månader med temperatur under 15 grader. Då finns det en risk att det släpps ut högre halter ammonium i maj och november.

Reningsprocessen bygger på att hålla en högre slamhalt och högre slamålder, vilket ger en högre känslighet i styrningen. Det kan även vara svårt att få igång nitrifikationen på vårvintern. En lösning på detta är att ympa in slam från ett annat verk. Det kan även finnas någon annan lösning som underlättar "svåra" månader, som till exempel att blåsa med syre istället för luft.

Eftersom åtgärderna sker i befintlig process finns en risk för oförutsedd påverkan på dagens reningsprocesser. En risk är att pH sänks i nitrifikationen, som påverkar fosforfällningen. Detta kan förebyggas relativt enkelt med pH-justering.

Det finns en risk att man ser att skicket på betongen inte är gott nog, och då behövs ytterligare investeringar. Under ombyggnadsfasen och eventuell

renovering behöver aktivslam-processen tömmas/delvis tömmas, om detta utförs vintertid finns ingen risk för toxiska utsläpp.

Uppdragsnummer: 30064301
Uppdrag: Bollebygd ARV – beställarstöd
projektleddning

8.2 Alternativ 2

Det tar längre tid att få en biobädd på plats, och det finns en mycket stor risk att det inte är klart då nuvarande tillstånd löper ut. Detta hänger ihop med att flera utredningar krävs, och att tillståndsprocessen kan bli utdragen.

Tillståndsprocessen skulle kunna stoppas av Trafikverket (riksintresse). Även överklagande av bygglov, strandskydd, grannar, geotekniken och skredrisk utgör osäkerheter.

Det är okända markförhållanden och det kan finnas skredrisk. Vid byggnation nära befintlig byggnad finns en risk för svåra geotekniska förhållanden. Sammantaget finns det en risk att byggnationen inte är genomförbar, eller orsakar kostnadsökningar.

Det är även relativt sannolikt att verket i viss mån behöver renoveras i samband med ombyggnaden.

Det finns en risk för aerosoler med en biobädd. Aerosoler är hälsoskadligt, och kan komma upp i överklagan i tillståndsprocessen.

Det finns en risk för ytterligare kostnader och förseningar för entreprenaden, beroende på vad man hittar i marken.

En ny byggnad tar mark i anspråk som försvårar utbyggnad i nästa skede.

9 Slutsats och sammanfattning

De starkaste argumenten för alt.1 är att det ger tillfredsställande rening (äventyrar inte MKN), det är mer resurseffektivt, det kräver inte bygglov och kan påbörjas med en gång, så det är mindre tidspressat. Ett plus är även lägre kostnader. Det innebär också att Bollebygd kan lägga sina resurser på att säkra långsiktigt hållbar avloppvattenrening i kommunen.

En sammanfattning visas i tabellen nedan:

Aspekt	Alt. 1	Alt. 2
Klara MKN?	Ja	Ja, med marginal
Reningsanläggning	Inom befintliga volymer	Nya volymer
Handlingar	Anmälan, ansökan	Bygglov, ansökan
Klar till 2026	Ja	Nej
Kostnad	Ca. 5 MKR	Ca. 20 MKR
Byggteknisk	Relativt enkelt	Mer avancerad

9. Näringslivsstrategi och näringslivspolicy för Bollebygds kommun TSN2024/103

Kommunstyrelseförvaltningen

Diana Wallin | Nämndsekreterare
0734-647109 | diana.wallin@bollebygd.se

Näringslivsstrategi och näringslivspolicy för Bollebygds kommun

Förslag till beslut

Teknik- och servicenämnden beslutar att anta upprättat förslag till yttrande som sitt eget och sänder det till handläggare med kommunstyrelsen i kopia.

Ärendet

Kommunstyrelsen beslutade 2024-04-16 att skicka förslag till reviderad näringslivsstrategi samt ny näringslivspolicy på remiss till socialnämnden, utbildningsnämnden, bygg- och miljönämnden och teknik- och servicenämnden samt till företagare via kommunens hemsida.

Ambition är att det ska vara lätt för företagare att driva företag i Bollebygds kommun. Att entreprenörer, företagare och företagsledare etablerar och utvecklar sina företag i kommunen gör hela kommunen starkare. Företagare ska bemötas positivt och hjälpsamt med ett lösningsorienterat förhållningssätt och en sammanhållen kommun. Detta genererar fler arbetstillfällen och därmed inflyttning till kommunen. En fortsatt befolkningstillväxt skapar ökade skatteintäkter, vilket ger kommunen resurser för att utveckla vård, skola, omsorg och infrastruktur. Bollebygds kommun måste därför utarbeta en plan och en policy för att uppnå dessa mål. Sättet för att nå dessa behandlas övergripande i en näringslivsstrategi och i en näringslivspolicy för kommunen.

Ekonomiska förutsättningar

Bollebygds kommun får intäkter som används för att bekosta kommunens olika verksamheter och tjänster. Intäkterna består till största delen av skatter som invånarna betalar. Bollebygd har som mål att ha en god ekonomisk hushållning, där de löpande intäkterna täcker de löpande kostnaderna och ger ett överskott för framtida behov och investeringar.

Företagen i kommunerna genererar intäkter till staten som i sin tur ger bland annat statsbidrag till kommuner. Ur ett långsiktigt perspektiv är det därför viktigt med ett näringsliv som utvecklas och växer för att möta nya samhällsutmaningar samt att kommunen växer med fler bostäder för att öka skatteintäkterna

Bedömning

Bollebygds företag sysselsätter knappt 2.000 personer i dag. Teknik och servicenämnden ser positivt på en reviderad näringslivsstrategi samt ny näringslivspolicy. Strategin lyfter vikten av att service till näringsidkare skall prioriteras. Det skulle dock kunna framgå bättre hur denna prioritering skall göras gentemot andra områden som också behöver omhändertas inom kommunen.

Barnkonsekvensanalys

Precis som förvaltningen skall undersöka möjligheten till att kunna erbjuda praktikarbeten till unga ser förvaltningen positivt till att även företagen i Bollebygd kan erbjuda ferie eller praktikarbeten inom kommunen.

Beslutsunderlag

§52 KS Näringslivsstrategi och näringslivspolicy för Bollebygds kommun – beslut om remiss, 2024-04-16, TSN2024/103-1

Näringslivsstrategi för Bollebygds kommun, 2024-04-16, TSN2024/103-2

Tjänsteskrivelse, TSN2024/103-3

Förslag till yttrande, TSN2024/103-4

Skickas till

Ansvarig handläggare, kommunstyrelsen

BOLLEBYGDS KOMMUN

Kommunstyrelseförvaltningen

Ulf Krüger

Förvaltningschef

Diana Wallin

Nämndsekreterare

Teknik- och servicenämnden

Diana Wallin | Nämndsekreterare
0734-647109 | diana.wallin@bollebygd.se

Dnr : **TSN2024/103-4**

Kommunstyrelsen

Yttrande teknik- och servicenämnden Bollebygds kommun angående näringslivsstrategi och näringslivspolicy för Bollebygds kommun

Sammanfattning av ärendet

Bollebygds kommuns ambition är att det ska vara lätt för företagare att driva företag i Bollebygds kommun. Att entreprenörer, företagare och företagsledare etablerar och utvecklar sina företag i kommunen gör hela kommunen starkare.

Företagare ska bemötas positivt och hjälpsamt med ett lösningsorienterat förhållningssätt och en sammanhållen kommun. Detta genererar fler arbetstillfällen och därmed inflyttning till kommunen. En fortsatt befolkningstillväxt skapar ökade skatteintäkter, vilket ger kommunen resurser för att utveckla vård, skola, omsorg och infrastruktur.

Bollebygds kommun måste därför utarbeta en plan och en policy för att uppnå dessa mål. Sättet för att nå dessa mål behandlas övergripande i en näringslivsstrategi och i en näringslivspolicy för kommunen. Arbetsmaterialet för näringslivsstrategi och näringslivspolicy har presenterats för kommunens näringslivsorganisationer.

Yttrande

Det ska vara positivt och enkelt att driva företag i Bollebygds kommun och kommunen skall vara lyhörd och främja en aktiv dialog för att stödja en god näringslivsutveckling. Alla möten med kommunen bör präglas av ett lösningsorienterat och nyfiket förhållningssätt. Möten ska präglas av ett positivt bemötande, vi ska alltid ha kunden i fokus och försöka hitta synergieffekter. Ett lyckat exempel är sponsringen av parkbänkar där de första två parkbänkar inom kort skall placeras ut. Initiativet var från början ett medborgarförslag som kommunen biföll och inom kort kommer att realisera.

Den nyligen genomförda företagarenkäten från Svenskt Näringsliv utgör en god bas för vidare analys. Några viktiga områden som lyfts i undersökningen om näringslivsklimatet i Bollebygd och som påtalas i näringslivsstrategin är:

Kortare handläggningstider och snabb återkoppling

Förvaltningen har i dag en kundtjänst där svar ges på inkommande frågor och även en Funktionsadress som kontrolleras dagligen där företag och kommuninvånare lätt kan nå förvaltningen. Återkoppling sker därefter till frågeställare.

Fler bostäder och utbyggd infrastruktur

Det är fler invånare i kommunen som främst genererar ett ökat intäktsunderlag och inte företagen i sig. En god och välutbyggd infrastruktur är av största vikt att tillgodose för att möjliggöra nyetableringar och direkt eller indirekt öka intäktsunderlaget. Förvaltningen kan i dag tillgodose VA-struktur till de planerade bostadsområdena. Kommunens VA-nät behöver dock betydande renoveringar framöver för att bibehålla sin funktionalitet. Mobilnät och bredband upplevs också ha god funktionalitet i kommunen.

Bättre dialog mellan kommunen och företagen

Förvaltningen kommer att erbjuda sig att närvara på de näringslivsträffar som kommunen anordnar när det faller inom ramen för ansvarsområdena. Den tidiga samhällsplaneringen och myndighetsutövningen ligger inom andra förvaltningars försorg.

Enklare att delta i upphandlingar

Kommunen följer LOU för de tjänster som upphandlas och försöker att utforma upphandlingarna så att de passar olika storlek på företag beroende på kommunens behov.

Kommunens service och bemötande

Kommunens återvinningscentral har fått ett gott servicesbetyg bland många besökare. Att ständigt arbeta med bemötandet och förstå vem vi är till för att viktiga frågor inom förvaltningen.

För att göra Bollebygd till en attraktivare kommun för företagare att etablera sig i, kommer det under hösten 2024 att införas Grönt kort. Detta innebär att företagskunder kan besöka återvinningscentralen utanför bemannade öppettider. Det krävs en kort utbildning för att få tillgång till Grönt kort.

BOLLEBYGDS KOMMUN

Teknik- och servicenämnden

Sverre Fredriksson
Ordförande

Ulf Krüger
Förvaltningschef

§52

KS2024/97

Näringslivsstrategi och näringslivspolicy för Bollebygds kommun - beslut om remiss

Beslut

Kommunstyrelsen beslutar att skicka förslag till reviderad näringslivsstrategi samt ny näringslivspolicy på remiss till socialnämnden, utbildningsnämnden, bygg- och miljönämnden och teknik- och servicenämnden samt till företagare via kommunens hemsida.

Sista svarsdatum är 2024-06-30.

Ärendet

Bollebygds kommuns ambition är att det ska vara lätt för företagare att driva företag i Bollebygds kommun. Att entreprenörer, företagare och företagsledare etablerar och utvecklar sina företag i kommunen gör hela kommunen starkare. Företagare ska bemötas positivt och hjälpsamt med ett lösningsorienterat förhållningssätt och en sammanhållen kommun. Detta genererar fler arbetstillfällen och därmed inflyttning till kommunen. En fortsatt befolkningstillväxt skapar ökade skatteintäkter, vilket ger kommunen resurser för att utveckla vård, skola, omsorg och infrastruktur. Bollebygds kommun måste därför utarbeta en plan och en policy för att uppnå dessa mål. Sättet för att nå dessa behandlas övergripande i en näringslivsstrategi och i en näringslivspolicy för kommunen. Arbetsmaterialet för näringslivsstrategi och näringslivspolicy har presenterats för kommunens näringslivsorganisationer.

Förslag till beslut

Kommunstyrelseförvaltningens förslag till beslut

Kommunstyrelsen beslutar att skicka förslag till reviderad näringslivsstrategi samt ny näringslivspolicy på remiss till socialnämnden, utbildningsnämnden, bygg- och miljönämnden och teknik- och servicenämnden samt till företagare via kommunens hemsida. Sista svarsdatum är 2024-06-30.

Beslutsgång

Ordföranden frågar om förslag till beslut kan antas och finner att så sker.

Beslutsunderlag

- Näringslivsstrategi och näringslivspolicy för Bollebygds kommun – beslut om remiss
- Näringslivsstrategi för Bollebygds kommun KS2019/258
- Näringslivsstrategi för Bollebygds kommun, Näringslivspolicy 240328

Skickas till

Justerandes sign

Utdragsbestyrkande

Socialnämnden, utbildningsnämnden, bygg- och miljönämnden, teknik- och servicenämnden, näringslivschef (som skickar till företagare)

Paragrafen är justerad

Näringslivsstrategi och Näringslivspolicy för Bollebygds kommun

1. Inledning

Det ska vara positivt och enkelt att driva företag i Bollebygds kommun. Kommunen ska stimulera företag att etablera sig i kommunen. Kommunen ska skapa förtroendefulla relationer med näringsidkare, informera tidigt om verksamhetsförändringar i kommunen som påverkar näringslivet och vara lyhörd för näringsidkarnas planer och önskemål.

Näringslivsstrategin beskriver hur kommunen arbetar för att skapa bästa möjliga förutsättningar för entreprenörskap och för företag att starta, etablera sig och växa i vår kommun. Att entreprenörer, företagare och företagsledare etablerar och utvecklar sina företag i kommunen gör hela kommunen starkare. Det genererar fler arbetstillfällen och därmed inflyttning till kommunen. En fortsatt befolkningstillväxt skapar ökade skatteintäkter, vilket ger kommunen resurser för att utveckla vård, skola, omsorg och infrastruktur. Kommunens framtid hänger nära samman med hur näringslivet i kommunen utvecklas.

Kommunens styrelse, samtliga nämnders och förvaltningars möten och service till näringsidkare skall prioriteras. Näringslivsfrågorna är hela kommunens ansvar som tillsammans med näringslivet driver kommunens utveckling.

Kommunen ska tydliggöra och beskriva den kommunala processen inom viktiga områden för näringslivet, till exempel bygglov, planprocess, upphandling, tillsyn och tillstånd vilket verkar för en snabb, effektiv, serviceinriktad och enkel myndighetsutövning.

Ytterst ansvarar kommundirektör och näringslivschef tillsammans med samtliga förvaltningar för att genomföra strategin. Kommunens näringslivschef har ett övergripande uppdrag att samordna strategins genomförande; säkerställa att åtgärder och insatser genomförs, bland annat genom att koordinera och stödja arbetet.

2. Bemötande och attityder - en företagsvänlig kommun

Alla som företräder kommunen ska ha en positiv och hjälpsam attityd. Kommunens förvaltningar ska bistå näringsidkare på bästa sätt, var och en inom sitt kompetensområde.

I Bollebygds kommun ska det vara enkelt att driva företag, vilket är ledstjärnan för alla kontakter med företagen.

Alla möten med kommunen skall präglas av ett lösningsorienterat förhållningssätt och en sammanhållen kommun. Varje möte ska präglas av ett positivt bemötande, vi ska alltid ha kunden i fokus.

Bollebygds kommuns näringslivsarbete ska kännetecknas av följande värden:

- gott värdskap
- en snabb, enkel, tydlig, tillmötesgående, effektiv och samordnad myndighetsutövning
- främjande av tillväxt i befintliga företag

- samsyn mellan kommun och näringsliv om näringslivets betydelse och kommunens roll
- utvecklat samarbete och samverkan mellan kommunen och näringslivet och dess organisationer
- kunna erbjuda exploateringsbar industrimark både på kort och lång sikt
- underlätta företagande och inflyttning genom utveckling av infrastrukturfrågor
- stimulera nyföretagande och nyetableringar i kommunen
- främja förutsättningar för integration kopplat till arbetstillfällen och praktik

3. Fokusområden

3. 1 Attraktiv kommun

Bollebygds kommun är en attraktiv kommun att bo, besöka och verka i. För att fler ska upptäcka detta behövs insatser för att öka marknadsföringen av kommunen, men även utveckla utbudet av aktiviteter och service. En viktig utgångspunkt är att samverka med lokala företagsledare, företagare och entreprenörer. Det är via dem som stor del av attraktionskraften skapas i form av service och utbud.

Hög kvalitet på skola, vård och omsorg är starkt förknippad med attraktionskraften för en kommun. Även ett rikt utbud på fritidsaktiviteter och kulturliv är viktiga för att lyckas skapa ökad attraktionskraft. Huvudprincipen för det operativa arbetet är att samverka och hitta effektiva sätt att marknadsföra kommunen utifrån ett brett medborgarperspektiv.

3. 2 Näringsliv och företag

En förutsättning för ett bra företagsklimat är ett bra samtalsklimat mellan kommunen och näringslivets olika parter. En väl fungerande dialog är en viktig förutsättning för att åstadkomma förbättringar och innebär att ständigt utveckla sättet att kommunicera och skapa forum för dialog. Öppenhet, respekt och tydlighet är bärande värdeord som ska präglade dialogens karaktär.

Kommunen är en viktig partner i samverkan med företag, intresseorganisationer och föreningar och kan bidra till att det skapas fler näringsidkare. Kommunen ska fungera som en aktiv katalysator. Små företag har ofta ett större behov av affärsutvecklingsstöd i form av exempelvis kompetensutveckling eller finansieringsmöjligheter.

Kommunen stimulerar utveckling genom att skapa bästa möjliga förutsättningar för att företag kan starta, växa och utvecklas vidare. Kommunen gör detta genom att, själv eller genom olika samarbetspartners, stimulera entreprenörskap, stödja nyföretagande, underlätta till exempel hantering av olika tillstånd samt genom att erbjuda stöd i olika tillväxtfaser.

Förmågan att attrahera företagarefrämjande aktörer som universitet och högskolor på det regionala och nationella planet så att tjänster, kunskap och kapital kan stödja företagen på det lokala planet är av största vikt.

3.3 Mark

Kommunen strävar efter att ha god tillgång till mark för etablering och drift av företag. Alternativt ska kommunen verka för att privata intressen exploaterar mark för dessa ändamål. Planärenden och bygglov ska hanteras effektivt och med god framförhållning.

Det ska vara lätt att komma in som ny företagare i kommunen. Det ska finnas en enkel, tydlig och samordnad samhällsbyggnadsprocess som gör det lätt att hitta lediga lokaler och mark för etablering samt en proaktiv mark- och detaljplanering för att möjliggöra nya etableringar i kommunen.

3.4 Skola, utbildning och kompetensförsörjning

Kommunen ska arbeta för att öka tillgången på rätt utbildad arbetskraft och skapa ökade möjligheter till sysselsättning. Det handlar också om att utveckla samarbetet mellan grundskola, gymnasier, högskolor, universitet, näringsliv och andra aktörer. Kommunens skolelever ska ha kunskap om framtida yrkesval och arbetsmarknader.

4. Årliga handlingsplaner

Kommunen ska genom den i 4.1 nedan angivna mötesforum för näringslivsorganisationerna årligen upprätta en handlingsplan. De aktiviteter som beskrivs däri ska vara mätbara. Målen för kommunen, som berör näringslivsklimatet, ska finnas som en bilaga till handlingsplanen.

4.1 Näringslivsforum/näringslivsorganisationerna

Kommunstyrelsen är huvudansvarig för näringslivsstrategin. Ansvar och utförandet för olika delar av näringslivsstrategin kan beröra en eller flera nämnder.

Näringslivsforum/näringslivsorganisationerna ska bestå av följande;

- företrädare från näringslivsorganisationerna i kommunen
- företrädare från arbetstagarorganisationer
- kommunstyrelsens ordförande, kommunstyrelsens 1:e vice ordförande, kommunstyrelsens 2:e vice ordförande
- bygg- och miljönämndens ordförande, bygg- och miljönämndens vice ordförande
- kommundirektör, näringslivschef, bygg- och miljöchef

Näringslivschef ansvarar för att kalla/bjuda in till mötena, dagordning samt hålla i mötena.

Näringslivsorganisationerna ska träffas fyra gånger per år och annars vid behov.

4.2 Uppföljning

Genom att tydligt koppla ihop näringslivsstrategin och handlingsplaner med kommunens system för styrning kan arbetet följas upp i delårsrapporter och årsredovisning.

Näringslivspolicy

Inledning

Ett dynamiskt näringsliv är en grundförutsättning för ett växande Bollebygds kommun. Det är genom företagande som nya arbetstillfällen och förutsättningar för att bo, leva och verka i kommunen skapas.

Det ska vara enkelt att vara företagare i kommunen. Företagens upplevelse av företagsklimatet är helt centralt för Bollebygds kommuns tillväxt, attraktionskraft och varumärke. Alla som bor och verkar i Bollebygds kommun gynnas av ett bra företagsklimat.

Bollebygds kommun ska vara en god samarbetspartner för det lokala näringslivet så att företag ska kunna, vilja och våga växa i Bollebygds kommun.

Policy

Engagemanget för näringslivets förutsättningar ska genomsyra hela kommunorganisationen och alla anställda ska se sig delaktiga i näringslivets utveckling. Näringslivspolicyn beskriver Bollebygds kommuns förhållningssätt i näringslivsfrågor och kompletterar kommunens utveckling.

Företagen prioriteras

Ett gott företagsklimat är en grundbult i det samhällsekonomiska kretsloppet. Företagen är helt avgörande för Bollebygds kommuns utvecklingskraft. Goda förutsättningar för företagande i kommunen ska därför prioriteras i kommunens arbete.

Företagen bemöts som våra kunder

Företagen står för en viktig andel av den kommunala skattebasen och bidrar till tillväxt och välfärd i kommunen. Vi välkomnar och bemöter företagen som kunder och har en positiv inställning till företagande. Vi bemöter företagen professionellt och lösningsorienterat med förutsägbara handläggningstider.

Den goda relationen till företagen är viktig.

En god relation genom samverkan och dialog ökar den ömsesidiga förståelsen mellan företagen och kommunen. Vi har som förhållningssätt att tidigt föra en dialog med företag i såväl enskilda företagsärenden som i stora utvecklingsfrågor.

Ansvar

Hela kommunorganisationen bidrar till att skapa goda förutsättningar för företagande i kommunen.

Arbetet med näringslivsfrågor ska vara en självklar del hos samtliga nämnder.